

ZEN A

VOJKA PRELOVČEVA,
KO JE ŠTELA TRI CVETOČE POMLADI

Naša deca

3

ASTA PERUZZIJEVA,
HČERKA NAŠEGA SOTRUDNIKA

G
O
R
Č
E
V
M
I
T
J
A
K
O
T
B
O
Š
T
J
A
N
Č
E
K
P
A
S
T
I
R
Č
E
K

Foto:
Jos.
Fogačnik
ml.

IN D O M

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg št. 7

Ogromna izbira ročnih del vseh vrst in najrazličnejši material
Predtiskarija, entlanje
in vezanje / Montiranje blazin, torbic i. dr.
Solidno blago! Ustan. 1860. Točna postrežba!

Zadovoljen

in

dobro razpoložen

more biti vsak, ako si nabavi potrebna oblačila po nizkih cenah pri trvdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA

DVORNI TRG ŠT. 3.

Elegantni vzorci, moderna in precizna izdelava. Oglejte si bogato zalogo oblek, površnikov, ranglanov, „trenchcoat“ ter damskih plaščev itd. — Dežni plašči, usnjeni suknjiči, čepice, perilo itd. Angleško in češko sukno ter vse manufakturno blago se prodaja na metre v poljubni množini. Na željo pa se izgotavljajo obleke itd. tudi po meri v lastnem modnem ateljeju.

Ali hočeš biti lepa?

Ni pravljica, da so že stari Egipčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamnovo grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbijo za lepoto, odkar obstoji svet...

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska?

Zoraida krema ohranja svežost in mladost lica ter odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

Zoraida milo je izredno dehteče, priporočljivo za vsako polt in se izvrstno peni. Elegantno opremljena škatlica Din 12.—.

Zoraida puder v vseh barvah, bel, rožnat, crème, ocre, naturelle, je najlažji in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6.—, 12.—, 20.—.

Milch-krema Dr. Broema je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

Melitis-krema (rastlinski vosek) je čisti naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj. Škatlica Din 10.—.

Boraks je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju. Škatlica Din 10.—.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor preparati

«OPERA».

«Opera» Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 grami vsebine Din 40.—.

«Opera» parfem, izredno dehteč, elegantno adjustirana steklenica Din 50.—.

«Opera» puder, v vseh barvah, velika škatla Din 30.

Vse zgoraj opisane preparate prodaja in razpošilja s pošto

PARFUMERIJA URAN,

Mestni trg št. 11, Ljubljana.

LITOGRAFIJA

ČEMAŽAR IN DRUG

LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA 6

izdeluje vsa litografska dela
po najsolidnejših cenah

Telefon številka 25-69

Zahtevajte ponudbel

Godba in ples v lastnem domu!

Nabavite si gramofone

in plošče le pri

«TEHNIK» JOSIP BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 20
(nasproti sodišča).

V I. kozmetičnem zavodu

«MARION»

Graz, Sporgasse 11

se prične začetkom marca **nov tečaj**
za naravno lepotno negovanje.

Tečaj bo trajal tri mesece.

Izčrpna pojasnila Vam pošlje I. kozmetični
zavod „MARION“, Graz, Sporgasse 11,
II. nadstropje.

Otroška logika.

Mirica: «Kajne, mamica, če se vdovec poroči, potem
pravimo njegovi ženi »vdova«?»

So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico

„PROJA“!

Junaček.

Mali Stojan se vedno dere, kadar ga kopajo, zlasti
ko pride na vrsto glava. Babica mu obljubi sladkor-
ček, če se ne bo jokal. V začetku res stisne zobe
skupaj, nazadnje se mu pa le uderejo solze. Ko ga
babica na stolu otira, reče mali samozavestno: «Pri-
den Stojan!» Tedaj pokaže babica na sledove solz in
vpraša: «Kaj je pa tole?» «Babica slabo brisala», se
odreže mali hitro.

Nikoli se ne boste jezili

gospa, pri kurjavi, če naročite

premog, drva ali koks

pri tvrdki

DOM. ČEBIN, LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 1/II.

Telefon 2056.

SAMO NAŠ
PISALNI STROJ
JE POPOLN!

A. PRELOČ

LJUBLJANA
MARIJIN TRG

Telefon

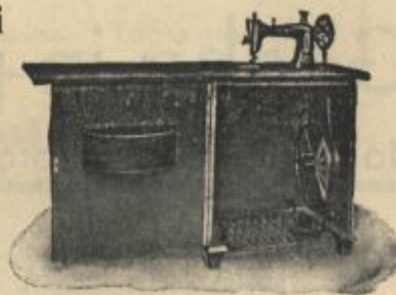
3 4 5 6

Najmodernejši in neprekosljivi

stroj
je
šivalni
stroj

„HAID & NEU“

s temi prednostimi: Šiva naprej in nazaj, preprosta priprava za vezenje in krpanje. Teče tiho, ima kroglični sistem.

Brezplačen pouk na domu ali v tečajih.

Garancija 30 let!

Prodaja se tudi na zelo ugodne in dolgoročne obroke, tako da si more stroj nabaviti tudi oni, ki ima skromne dohodke.

Zahtevajte brezplačne prospekte in cenike!

„CENTRA“

trgovina šivalnih strojev, gramofonov, koles itd.

LJUBLJANA, Masarykova cesta

[palača, Vzajemne zavarovalnice (pri kolodvoru).

Telefon šte. 23-83.

**IZBRANE
POMLADNE**

NOVO STI

v vseh cenah in
kvalitetah že dospele.

Damski plašči od 300 Din
naprej pri tvrdki

ALOJZIJ PAULIN

DAMSKA KONFEKCIJA

LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 5.

Uspešna tolažba.

Neki večer zasliši stara Marija, kako Nevenka v svoji postelji bridko joka. Ko jo vsa v skrbeh vpraša, ali jo kaj boli, ji ihteč odgovori: «Saj sem se vendar učila o petih delih sveta, zdaj vem pa samo za štiri. To bo gospodična učiteljica huda!»

«Nič ne jokaj, Nevenka, in kar lepo zaspi; prav gotovo jih ni več ko štiri!»

Blagodejni učinek te tolažbe se je skoro pokazal. Začulo se je enakomerno dihanje in v spanju so vse zemljepisne skrbi hitro pozabljene.

REVMATIZMA
TRGANJA
GLAVOBOLA
ŽIVČNIH BOLEČIN

se rešite naglo, ako uporabljate francosko žganje: Radion vinski cvet

„ELEVATOR“

Ako ga ne dobite v svoji lekarni ali drogeriji, tedaj pišite edino pooblaščenemu proizvajatelju

„PIRETRIN“ D. D. ZAGREB

Branimirova ulica 43

ki Vam pošlje po povzetju 5 malih steklenic za 50 Din.

Moški radi kritizirajo!

Ali imate na sebi elegantno obleko, kako klobuk pristoja Vašemu obrazu, to vse mož opazi. Ne pozabljajte pa, da se posebno zagleda v Vaše lice in da takoj opazi, če ste utrujeni in potrti. Moški so strogi opazovalci. Uporabljajte ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE, pa boste videti vsak čas sveži in lepi. Ta krema daje koži nežen videz alabastra, ki očaruje. Ni ne mastna ne lepljiva. Ščiti polt pred vetrom in drugimi vremenskimi vplivi

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

Drage čitateljice!

To številko smo na splošno željo mamic in tetk posvetili našim malim. Ljubezen do neboljane dece je globoko ukoreninjena v vseh ženskih srcih in smo zato prepričani, da bo ta številka všeč tudi onim, ki še nimajo svojih otrok. Saj je otroška duša odprta knjiga in čist evangelij vsega dobrega in lepega.

Dobili smo veliko gradiva in lepih slik, da nam je zmanjkalo prostora za povest »Potočnikova Truda«, za modne slike in druge aktualne članke. Če bi eni ali drugi naročniki ta številka navzlic pestre in zanimive vsebina ne bila všeč, pa jo lepo prosimo, da potrpi do prihodnje številke, kjer bomo nadomestili vse članke in slike, katere smo morali v tej številki izpustiti. Skrbeti

hočemo za to, da bodo vse naročnice z listom zadovoljne.

Končno opozarjamo, da bomo pričeli priobčevati v prihodnji številki zanimiv članek »Kako povem otroku o čudežih nastajajočega življenja«, ki ga je spisala gospa Milica Stupanova, učiteljica na Mariborski vadnici. Članek razpravlja o važnem vprašanju, ali naj matere otrokom lažemo o postanku človeka, ali pa naj otroku povemo čisto resnico o svetosti materinstva. Kaj je bolje, da izve otrok resnico na primerno lep način od matere, ali pa da ga na grd način pouče zlobni tovariši. S tem člankom, ki odkritosrčno razpravlja o tem kočljivem vprašanju, bomo gotovo ustregli vsem našim čitateljicam.

Uredništvo.

Žrebanje nagradne uganke

Vrednost nagrad se je zvišala od 25.000 Din na 27.165 dinarjev. Nekatere ugledne tvrdke, ki se zanimajo za krog naših čitateljic, katerim hočejo pripraviti še več daril, so velikodušno darovale lepe nagrade. Zato je prav, če te uvidevne tvrdke vse podpiramo in kupujemo pri njih svoje potrebščine. Tvrdke, ki so naklonjene našim naročnicam, so darovale prav lepe in dragocene nagrade.

Vrstni red nagrad je sedaj takšenle:

- I. Šivalni stroj v salonski omari
darilo lista »Žena in dom«. Din 6000.—
- II. Radioaparati »ESWE«
darilo tvrdke »Elektroindustrija«, d. d., Ljubljana. „ 3000.—
- III. Gramofon
darilo lista »Žena in dom«. „ 1200.—
- IV. Večerna obleka
darilo tvrdke P. Magdić, modne trgovine, Ljubljana, Aleksandrova cesta. „ 950.—
- V. Pisalna garnitura v etuiu (zlato nalivno pero-svinčnik »Automat«, darilo tvrdke A. Prelog, Ljubljana, Marijin trg. „ 700.—
- VI. Fotoaparati 6 × 9 cm za filmske zvitke
darilo tvrdke Janko Pogačnik, specialna trgovina za fotografske potrebščine, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 19. „ 685.—
- VII. 5 kg fine kavine mešanice »Moca«
darilo tvrdke »Proja«, d. z. o. z., Ljubljana, Aškerčeva ulica. „ 400.—
- VIII. Poniklan samovar in garnitura za turško kavo
darilo tvrdke Nova Jugometalija, d. z. o. z., Ljubljana, Aškerčeva ul. „ 400.—
- IX. Svilen damski dežnik
darilo tvrdke Jugoslovanske tovarne dežnikov Josip Vidmar, Ljubljana, Pred škofijo št. 19. „ 350.—

- X. Vaza in košara za cvetlice
darilo tvrdke Breznik in Fritsch, trgovine z železnino, Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7. Din 295.—
- XI. Servis za kavo za 6 oseb
darilo tvrdke August Agnola, trgovine porcelana in stekla, Ljubljana, Dunajska cesta št. 10. „ 250.—
- XII. Svila za eno obleko
darilo Oblačilnice »Ilirija«, Ljubljana, Mestni trg št. 17/I. „ 200.—
- XIII. Garnitura damskih robcev
darilo tvrdke A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg. „ 120.—
- XIV. Par glave usnjenih rokavic in 1 par svilenih nogavic
darilo tvrdke V. Lesjak, modne trgovine, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3. „ 120.—
- XV. Karton bonbonov
darilo tvrdke Josip Schumi, tovarne kanditov, Ljubljana, Gradišče št. 9. „ 300.—
- XVI. Keramika »Kranjec in Kranjica«
delo kiparja Lojzeta Dolinarja. „ 220.—
- XVII. Zlato nalivno pero „ 4500.—
- XVIII. 300 knjig »Solčna roža«, po Din 15.—
povest iz vojnih časov, spisal dr. Fran Zbašnik. „ 1800.—
- XIX. 300 knjižic praktičnih nasvetov, po Din 6.— „ 6000.—
- XX. 1200 orig. lesorezov »Starca«. Cena vsakemu Din 5.—
delo slikarja-grafika E. Justina. Original je bil ocenjen na Mednarodni umetnostni razstavi na Reki kot eden najboljših lesorezov. „

Pravico do prve nagrade imajo naročnice, ki so plačale vseletno naročnino. Pravico do vseh drugih nagrad pa imajo naročnice, ki imajo oziroma ki bodo imele do 5. marca poravnano naročnino vsaj za pol leta, torej Din 35.—.

Nagrade od I. do XVII. se bodo 12. t. m. izžrebale v notarskem uradu gospoda notarja Pleiweissa v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2.

Opozarjamo, da dobi vsaka naročnica, ki bo uganko pravilno rešila in ki ima plačano naročnino za vse ali pa vsaj za prvo polovico leta svojo nagrado. Zato le hitro na poštni urad z našo položnico in nakažito Din 68.—, če tega še niste storili. Če ne zmorete vsega, pa nakažite vsaj za pol leta Din 35.—. Samo do 5. marca je še čas. Mogoče ravno Vas določi žreb za šivalni stroj ali radioaparati ali pa kakšno drugo darilo.

Katera dva sta bratca?

ŽENA IN DOM

Letnik II.

V Ljubljani, dne 1. marca 1931.

Štev. 3.

M. Stadlerjeva:

Prišle so pravljice

«V davnih časih je živel daleč tam za deveto goro mogočen kralj.» — V duhu mi vstajajo sladki spomini: Kam ste zbežali, srečni stari časi, ko smo zvečer stisnjeni ob topli peči z rdečimi obrazi napeto poslušali lepe pravljice. Motljive večerne sence so se tiho kretale po temni sobi ter se pretvarjale v naših mislih v skrivnostne pravljичne postave. Tu je zavel gozdni vonj, tam sredi trate smo v duhu gledali rajajoče vile, tu zopet s pridušenim dihom opazovali velikanskega zmaja z devetimi glavami. Plakali smo nad zakleto kraljično ter se glasno smejali trapastemu Jurčku.

Kje so tisti zlati stari časi, ko smo po kratki molitvici za srečo vseh dobrih škratov in vil sladko zaspavali z imenom prvega junaka na ustnah, da bi na perotih lepih sanj leteli daleč

daleč do večno zelenih dežel, kjer solnce nikoli ne zatone in se sreča vsakomur smeje.

Detinstvo je prag življenja, prag, posut s srebrnojasnimi cvetkami, ki v nadi radovedno in pogumno dvigajo svoje leskeče glavice v življenje.

Vsekako bi morali z največjo marljivostjo cepiti in negovati te plahe in občutljive cvetke, da bi kdaj kljubovale vsem sirovim tokom ter nam v plačilo prinašale v težkih dneh troho jarega pomladnega vonja.

Torej ti bela, nežna Snegulčica; Peter Klepec, ti junak nad junaki; ti dobri in bedasti Jurček, vi vsi nepozabni, ki ste zrasli z mojim detinstvom, idite dalje od roda do roda in jim ostanite to, kar ste nekoč bili nam ter razjasnajte slednjo skromno kočico z nado v boljšo bodočnost.

V več tisoč naročnic sanja o glavni nagradi, o šivalnem stroju. Vsaka, ki je pravilno rešila razpisano uganko in ki je plačala za vse leto Din 68—, lahko upa, da ji žreb nakloni lepo darilo. Če še niste nakazali

naročnine za vse leto, storite to do 5. marca. Če nimate položnice, jo dobite pri vsakem poštnem uradu za 50 par. Na položnico zapišite naslov »Žena in dom«, Ljubljana, in številko 15.490.

NJENO VELIČANSTVO

KRALJICA MARIJA

ko je štela

dve leti

Njih Visočanstva naslednik prestola Peter in kraljeviča Tomislav in Andrej se uče.

Kraljeviča kot graditelja.

Franjica Košeninova (gospa dr. Tavčarjeva) kot otrok.

Dverna dama gospa Franja dr. Tavčarjeva, zaščitnica slovenskih otrok.

Poglejte jih in uganite, čigavi so. Pa saj ne uganete. Zato Vam jih mi povemo.

Zgoraj od leve na desno:

Muckova Malena, Curkova Lurška, Prudičeva Lidija, Sajkov Maks, Viktor in Brigita Avguštinova, Murnijeva Eleonora, Rapetova Tatja, Plaperjev Gorazd, Spasojevičeva Božena, Remihov Sladko, Novakov Saša, Mravljakov Hinko in Zorčev Franko.

Pravljica o zvezdi Danici in o materinem srcu

«Kaj gledaš, očka nebeški, po cele dneve s svojim velikanskim daljnogledom?» so zvedavo izpraševali angeli in tlačili svoje kodraste glave k velikim okroglim oknom.

«Iščem, otroci moji, doli na zemlji človeško srce, polno največje in najčistejše ljubezni.»

«To bo pač težko, najti tam tako srce! Na zemlji so baje zlobni, hudobni ljudje!» je modroval rdečeličen deček.

«Pa zakaj ga ne iščeš pri nas v nebesih? Tu bi našel takih src kakor cvetic v raj. Iz vsakega kota bi se ti eno nasmehnilo!»

«Vem za tako srce, nebeški oče», se je skromno oglasil angelček z žalostnimi očmi. «To je srce moje pridne, dobre mamice. Poglej z daljnogledom v ono malo mestice; tam živi v beli hišici pod rebrjo moja mamica. Dela dan in noč, da more preživljati svoje novo dete, ki si ji ga poslal v zameno zame, ko si me poklical v nebesa med angele.»

«No, prav!» je dejal Gospod in pobožal žalostnega angelčka. Prepričal se bom o velikosti ljubezni, ki je v srcu tvoje mamice. Ko se stemni, poletiš k njej z mojim naročilom.»

Bil je topel majski večer in mati je uspavala svoje dete s tiho uspavanko:

Ajaj, spančkaj, srček moj,
ti edina moja sreča,
angelčki in bratec tvoj
gledajo na naju z neba.
Za ves svet bi te ne dala,
spančkaj, stvarca mala!

Nekdo je prav lahno potrkal na okno. «Kdo trka?» vpraša mati šepetaje, da ne bi prebudila spečega deteta.

«Jaz sem, poslanček božji! Bog mi je naročil, naj grem in mu prinesem v nebo tvoje dete.»

Mati je kriknila in vsa prestrašena skočila k zibelki in stisnila v naročje svojega ljubljénčka.

«Imej usmiljenje, poslanček božji, z mojim žalostnim srcem, ki še krvavi zaradi smrti mojega prvorojenčka. Pripravljena sem za vsako žrtev, ki mi jo naloži tvoj Gospod, samo da mi pusti v mojem naročju moje poslednje dete.»

«Velike, pretežke so žrtve, ki ti jih nalaga nebeški oče. Ne vem, ali se boš, draga mamica, odločila, da žrtvuješ toliko iz ljubezni do svojega deteta. Tako lepe, črne lase imaš! Če se jih po ukazu Gospodovem dotaknem z dlanjo,

postanejo beli in redki kakor lasje stare babice. Temne oči ti žarijo kakor granati. Če dihnem nanje, ugasnejo in bodo medle. Tvoje sveže, mehko lice bo polno gub, tilnik se skloni in tvoj prožni korak bo težak in počasen. Kakor stoletna babica se boš sklanjala nad zibelko svojega ljubljénca.»

«Kar brž si vzemi vse, kar je lepega na meni. Čemu bi mi bila lepota in mladost, ko bi morala živeti brez svojega ljubljénega sinčka?»

Sključena mati starka se je sklanjala nad zibelko in božala z najsrečnejšim smehljajem ročice svojega ljubljénca. Vse nebo je gledalo nanju z onim velikanskim daljnogledom in nebeški oče je pisal z zlatim peresom v nebeško knjigo o prvi žrtvi dobre mamice...

Ko je nastopil mrak, je zopet poklical žalostnega angela in mu rekel:

«Zopet poletiš k svoji dobri mamici. Njena ljubezen je res izredno velika in vse nebo bo čitalo o nji v zlati knjigi. Toda še bolj hočem preizkusiti njeno srce.»

Tik, tik! je nesmelo potrkal angelček na materino okence.

«Kdo trka?» je vprašala s slabim glasom sključena mati starka.

«Odpri okno, jaz sem, poslanček božji! Zopet me je poslal moj Gospod po tvojega ljubljénčka. Če mi ga ne daš iz svojega naročja, moraš storiti še večjo žrtev, nego je bila takratna. Vsi, ki so te ljubili in ki si jih ti imela rada, te bodo zapustili. Blodila boš po svetu zapuščena in osamela s svojim detetom v bedi in lakoti brez strehe in zavetja. Vsi te bodo zaničevali. Ko tvoje dete dorase, se jim bo smejalo v sreči, ki mu jo prinesejo tvoje neskončne žrtve. Ti pa, uboga, uboga mamica, ne boš nikoli več poznala sreče.»

«Pripravljena sem iti na žalostno pot po širnem svetu», je dejala odločno mati in je brž začela zavijati dete, da pojde z njim na pot. «Njegova bodoča sreča bo tudi moja!»

Vsi, ki so gledali z neba doli na zemljo s tistim velikanskim daljnogledom, so tiho plakali nad nerazumljivo ljubeznijo materinskega srca. Ko je nebeški Gospod s tresočo se roko vpisoval drugo materino žrtev z zlatim peresom v nebeško knjigo, si je dolgo otiral oči z velikim svilenim robcem.

Stara sključena mati se je plazila kakor senca po negostoljubni zemlji, čez gore in doline, od vasi do mesta. Greli sta jo solnčevi otrokovih oči in njegovo ščebetanje ji je preganjalo glad. Sključena in oslabela je poljubljala s hvaležno ljubeznijo čelo svojega edinca.

Nekega meglenega večera pa, ko je uspavala dete z žalostno uspavanko v skalni votlini, se je sklonil nad njo božji poslanček, in solze, ki so mu vrele iz oči, so ji lesketale v laseh kakor dragi kameni.

«Uboga mati, hudo preizkuša Bog tvojo neskončno ljubezen. Prišel sem tretjič po tvoje dete. Če mi ga izročiš in se ločiš od njega, ti vrne nebeški oče vse, kar si izgubila: tvoj obraz bo zopet žarel od lepote, kakršne svet še ni videl. Ljubil te bo ves svet in pravljичno bogastvo ti bo nagrada za vse, kar si pretrpela. Uživala boš vse radosti, kakršne ti le more nuditi zemlja. Če pa mi ne daš svojega deteta, mi moraš izročiti namesto njega svoje veliko čisto srce. Iz kapljic krvi zraste tvojemu detetu na zemlji največja sreča.»

Sključilo se je onemoglo telo uboge matere. Naposled je odprla svoje naročje, blagoslavljal ljubljeno dete in šepetala angelu:

«Niti lepota in mladost niti bogastvo niti ljubezen mi ne morejo nadomestiti mojega deteta. Njegove angelske oči in utrip njegovega nedolžnega srčka so mi največja zemeljska sreča. Glej, moje srce je pripravljeno za poslednjo žrtev, ki jo zahteva tvoj Gospod! Vzemi ga in ga nesi pred prestol Najvišjega!»

Tiho je jeknil angelček in se sklonil nad truplom svoje mrtve matere. Molil je k nje-

Fettichov Niko, bister junak.

nemu velikemu gorečemu srcu, ki je žarelo v njegovih rokah kakor solnce na poletnem nebu.

Ko je priletel z njim nad oblake, se je sklanjalo vse nebo v občudovanju njegove velikosti in njegovega žarenja, in nebeški oče je pisal z velikimi zlatimi črkami v nebeško knjigo o tretji žrtvi zemeljske matere.

«Našel sem edino človeško srce, polno največje in najčistejše ljubezni. Nobeno srce na zemlji ni zmožno večjih žrtev kakor srce matere! Glej! Vsadim ga kot najdragocenejši dragulj v modrino neba in ga napravim za večne čase za žarečo zvezdo Danico, ki bo v zgodnjem jutru oznanjala ljudem na zemlji bližajoči se dan, mir in ljubezen...»

Angel varuh

Stoj pri meni v težki uri,
stoj pri meni, angel moj,
z žametno dlanjo zasloni
brezno črno pred menoj.

Truden sem od težke hoje,
mrak mi lega na oči,
srce v prsih preplašeno je —
dni bodočih se boji.

Tvoja milost me poteši,
dušo mi razbremeni,
tvoja jo ljubezen reši
večne groze in noči.

Kadar v srcu je najtiše,
kličem tebe, angel moj,
kadar bolno najbolj vzdise,
sklanjaš roko nad menoj.

Griša.

Rojčev Janez in Miloš.

Tri cvetke:
Hudnikova Franka Sičeva Mita Cerarjeva Lenkica

Ina v. Kardoff:

Mati in dete*

Prevedel Pavel Debevec.

Kako čudno, da morejo reči ljudje: novorojenček je nekaj grdega! Jaz pa menim, da o tako genljivi in nepojmljivi lepoti sploh ni mogoče govoriti z revnimi besedami. Sladko dehteč kakor majhna vijolica, brez pomoči in tako čisto predano težkemu življenju leži tu, veliko čudo, mnogo prelepo, da bi ga zapopadli. Kakor majhna praprot v popku nežnočlena in zavarovana, male listke zložene drug v drugega — tako leže udki malega človeškega cveta tu, in tak naj stopi torej v življenje, v to življenje, polno trpljenja in bridkosti, polno ljubezni in razočaranj!

V čem leži čar otroške izbice? Ali je sladki vonj, ta mešanica dobro opranega perila, pudra, mehkega mila in linoleja? Ali so beli zastori na oknu in na posteljici malega bitja? Rahlo tikanje ure, pestunja z velikim belim predpasnikom, ki s tihim korakom stopa po sobi? Lahno zastrti so svetiljke ali vonj lakiranega pohištva?

Vse to nežno življenje, ki se tu odigrava, kopanje, oljanje, pudranje majcene kreature, pristavljanje k prsim matere, skrbno polaganje v pleničke povitega v zibel?

Vse to združeno ustvarja ono nerazložljivo ozračje brezkončnega in osrečujočega miru.

Vedno se ne odigrava prizadevanje za malega dojenčka v negovani otroški sobi. V hamburški luki sem videla družico izseljencev. V viseči košari, zavrt v raztrgane in revne cunje, je ležal majhen črvček. S svetlimi očmi je gledal v sinje nebo, s svojimi malimi, belimi ročicami, ki so bile videti v solncu čisto prozorne, je mahal okoli in je dajal od sebe povsem zase in ne da bi kdo kaj opazil, majhne vriskajoče glasove — medtem ko so počasi tekale po licih matere — težke solze.

Veliki dan takrat, ko dobi malček prvič gosto hrano. Ne razume, zakaj ne ostane žlica s kašo kar vedno v ustih. Brca in postane nemiren in jezen. Krog sebe bije s pestičkami, se vzpenja, vrže glavo nazaj in končno — rdeč kakor rak — prasne v bridko kričanje. Šele polagoma se privadijo mali možgani, in potrpežljivo čaka malček, da se žlica napolni. Gorje pa, ko dobi prvič špinačo! Male tace bijejo po žlici in kar po sredi posode. Jopica, prt, zrcalo, vse je zeleno, celo v ušesu papanovem je najti madežek špinače. Trpki okus je namreč še tuj grlu in želodcu. Toda kmalu se dete

* Nedavno je izšla v Berlinu nad vse zanimiva knjiga, bogato opremljena s slikami, z naslovom: Hedda Walter: Mutter und Kind, mit Begleitworten von Ina v. Kardoff. V Ljubljani se dobi knjiga v Novi založbi, mi pa pri našamo nekaj odlomkov.

privadi. Slastno požira z žlice, slišati je zadovoljno grgranje, in iz gobčka teče nekoliko zelenega soka.

Očarljivo je prvo zavedno jecljanje, prvo govorjenje, za katero smo mi odrasli preneumni, da bi ga razumeli. Kako se male ustnice obliči v zloge in glasove, ki so tako nad vse pomembni. Ko pride potem trenutek, v katerem začuje mati prvič razločno «mama», jasno in čisto «mamma», tedaj ti seže globoko in osrečujoče v globino srca.

Z velikim naporom in napenjanjem vseh svojih mladih sil se skuša dete dvigniti. Sprva se mu posreči samo čisto malo. S prestrašenim obrazom čofne spet nazaj v blazine svoje posteljice. Takoj poskusi zadevo iznova, dokler ne zapopade: Treba je tvegati vse! Z novim trdom se loti dela — in glej — zdaj je uspelo! Ponosno in radostno zakraka na glas, tako na glas, kolikor le more, kakor majhen petelin, kakor bi hotel reči: «No, le glejte, kaj znam, le pogledajte in strmite in občudujte!» In takoj se prične najveseljše vriskanje in jecljanje.

Če mu damo kaj v roke, tedaj smo lahko prepričani, da v istem hipu trešči vse vkup na tla. Neutrudljivo vse spet pobere. Zaman! Vedno in vedno vrže vsako stvar na tla, z vso močjo in z brezobzirno vnemo.

Velika je težnja, raziskati svet okoli sebe, in po navadi se plazi malček po vseh štirih po sobi. Včasih pa mora sedeti seveda tudi na majhnem lončku, in to je dolgočasno! Včasih ga pustimo sedeti precej dolgo, in to je zoprno! Pa se upre z nožicami v tla in opazi, da se s tem lonček premakne. Z vnemo nadaljuje poskuse in polagoma se posrečijo prvi izleti s to kočijo. In začne se vožnja v vse nebesne smeri, z grozno hitrostjo. Čudno in srčkano, kako hitro se razvije ta tehnika premikanja! Če naleti na teh brezcilnih vožnjah na stol ali na nogo mize, tedaj se dvigne ob nji, in zgodi se včasih, da se lonček prilepi na dvoje mehkih ličk in čofne potem na tla, zapuščajoč rdečo srago na nežni koži. Vsebinsa se razlije po tleh, in prestrašeno, toda z največjim zanimanjem opazuje dete čudno prigodo.

Kmalu se prične prvi poskusi v hoji. Mali racman divja po sobi kakor pijanec. Trdno so male tace zapičene v roko, ki ga vodi. Zelo razburljiva zadeva, ki ga čez in

Mirjana Gröbmingova Cicika Felberjeva
z božičnimi darili.

čez zaposluje! Nožice so še krive. Opletajo se še, bingljajo in klecajo, dokler se počasi ne nategnejo in uravnajo. In kmalu je tako daleč, da lahko postavlja brez pomoči nožico pred nožico. Zdaj prične postavljati reč opasna! Nič ni varnega pred malim sirovežem. Istočasno je povsod s svojim capljanjem, in brez cilja blodi okoli. Drobtinico ali nitko na preprogi preišče z drobnimi prstki, vsak predmet otiplje in ga vtakne v usta. Krožniki in sklede frčijo, leze se na stole in zofe. Pričelo je skrajno nemirno in razburljivo življenje.

Tik pred božičem je mali triletnik zmešal vse, kar se je pripovedovalo. O Jezuščku, o angelčkih, o Mariji in o Jožefu. Postavil je vse stole, drug poleg drugega. To so angeli. Brisača je njihov pajčolan in tako se igra «Marijo z angelčki». Počasi dviga nožice in pleše. Besede, ki jih je sam izumil, melodijo, ki jo je sam izumil. Neponaredljivo lepo, kakor bi umetniki ne mogli izumiti! Poje kakor majhen ptiček, biserni glasovi, polni nežne sladkosti. — Nič ne ve o sebi in ne ve, da ga poslušamo in opazujemo in da bi točili solze od genotja in radosti.

Paul Eipper:

Otroci*

Prevedel Pavel Debevec.

Kdo še ni videl razposajenega škrate v otrokovem pogledu? Igraš se s triletno hčerko skrivalnice, iščoč stojš na trati in si kar obupan, da nikjer ne uzreš rdečega krilca. Ona pa, mala, čaka nekaj korakov za teboj, srček ji začne utripati nekoliko hitreje zaradi možnosti, da bi se mogel obrniti; toda potem se ojunači, se priplazi po prstih in premaga z drznim skokom zadnjo razdaljo. Zavriska, te objame z obema rokama — in oba padeta v travo.

Ali pa oprezno odpreš vrata otroške izbe; nočna luč širi svojo zastrto svetlobo, tiho kakor lutka leži hčerka v blazinah in spi. Toda le pogledj natančno: tenka špranja se lesketa na veki. In če skloniš glavo čisto blizu nad posteljo, šepetajoč nežno: «Le spančkaj sladko, ti angelček moj», tedaj se hipoma dvigne zastor iznad zenice, in žareče v zmagoslavju uspele prevare ti kažejo triletno oči svojo nadmoč.

Moj sin je že s poldrugim letom vedno silil, da ga dvignemo na okno. In tam je stal, zrl napeto v višave, iztegal ročice daleč od sebe, sklepal male prstke v pest, jo odprl dva- trikrat zapored in dejal razločno odsekano: «Ti-ček go-lob-ček» vselej, kadar je letela mimo jata ptičev.

Pozneje ga je presenetila mati na vrtu, ko je po nevihti zbiral po gredah črve. Na začudeno vprašanje je odgovoril: «I, veš, črve moram takoj porazdeliti; stari pridejo v potok, mladi pa na gnoj, ker še ne znajo plavati.»

Drugič spet je prinesel v pločevinasti škatli majhne žabje paglavčke, ki jih je naložil v potoku. «To so ribice, ki bodo pozneje postrvi.» — Poleti jo je sin vedno tik pred spanjem mahnil ven; našli smo ga na deželni cesti, videli smo, kako se je vedno in vedno sklonil, stekel v gozd in se spet hitro vrnil: «Rešujem ljube polžje živalce. Saj ne morejo uiti, če pride ponoči kakšen voz. Četudi ga slišijo ali morda vidijo žaromet, dovolj hitro odskočiti pa le ne morejo — pa jih lahko povozi.»

* Odlomki iz knjige: Paul Eipper: Menschenkinder.

Helena Čelapova iz Omartoncev pri Osijeku, nazvana «šumska rožica», ki je dobila na zagrebški razstavi lepih otrok prvo darilo.

Zanimivo je, da se je fantiček še s petimi leti bal rjava hrošča. Najbrže ga je prej kdaj preplašilo iz spanja njegovo globoko brenčanje v sobi; vsekakor se nam ni posrečilo ozdraviti otroka tega odpora, dasi je sicer zelo ljubil živali. Toda nekega dne je pritekel čisto razgret z vrta, pripovedujoč: «Pravkar je sedel hrošč na moji roki!» — «In te ni bilo prav nič strah?» ga je vprašala mati. Njegov glas je postal čisto tih, dvignil se je na prstih, šepetajoč skrivnostno: «Ne, ne, saj me vendar ni videl. Imel je namreč stekleno oko!»

Pri sprehodu po travnikih je pohajkoval moj fant od cvetke do cvetke in kmalu je zaostal daleč za nami. Klicali smo ga, odgovoril pa nam ni, tudi genil se ni, kopčeno smo se morali vrniti, misleč, da se je kaj ranil. Ves blede obraz je stal pred nami in pripovedoval preplašen: «Prav zdaj pa res ne morem priti, na mojem čevlju sedi namreč žaba!» In kadarkoli je videl v naslednjih tednih krastačo, vedno se je stresel po vsem telesu in ni spravil niti glasu iz sebe.

Prvi izbruh jeze smo doživeli z našim otrokom takrat, ko je hotela moja žena kupiti postrv za bolno svakinjo. Šestletnik je stal radovedno ob veliki posodi za ribe in je videl skoz steklo, kako so z mrežo vzeli postrv iz vode. Tedaj je zakričal, udaril ježno z nog ob tla in

Frézetov Stane in Bža krmita svoje prijateljice.

zgrabil mater: «Reci brž, da ne sme storiti ribici nič žalega! Brž, brž!» Njegova glava je postala temnordeča, suval je s pestmi proti prodajalki in rjovel vedno silneje: «Ta hoče vendar tudi še živeti, to ne more biti mrtvo! Tega ne smete storiti!»

*

Na deželi živi kmetica, ki bi prisegla, da ima moj sin posebnega angela varuha. Vzrok temu je dejstvo, da je nekega dne komaj triletni poletni gost izginil. Nič hudega si ne mislim, naenkrat pa zagledam, da sedi pri tlikavček v pasji lopi in bije z obema rokama po posodi, iz katere je pes žrl.

Priznati je treba, da je bil pes te kmetije strah vse vasi in da je priklenjencu samo gospodar smel nositi jed, ne da bi ga pes divje ne napadel. «Le brž pojdite z menoj,» je rekla kmetica čez plot moji ženi, «jaz otroka ne morem vzeti proč, moj mož pa je pred četrto ure odšel na njivo.»

Gorčev Mitja

(Slika na naslovni strani.)

Ali ga poznate, otroci? Gotovo ste ga že občudovali v gledališču, ko je igral revnega, a dobrega Petrčka, ki je našel v nebesih pot do svoje mamice. Morda je vaš ljubi znanček kot Boštjanček-pastirček, ki ga dobra princeska po hudih zadregah z zvestimi medvedi pripelje na dvor svojega očeta?

Ej, Mitja ne pozna strahu! Gladko in urno teka po odru, ne boji se ne ljudi ne živali, ker Mitja ima dobro srce. Seveda ga mamica in očka po pravici zelo ljubita. O da bi bili vsi naši mali prijatelji, kakršen je on. Mitja je zdrav, saj ga srečate poleti v kopališču, ko plava med prvimi, pomladi že veselo zajaše svoje kolo in pozdravlja cvetoče livade in modre planine. A zimski čas ga žene na smučke in po drsališču dela vesele kroge, da mu lica rde v veselju in se mu oči leskečejo v mladem pogumu.

Ko sem bil nekoč pri njem v posetih pa ga vprašam: kaj bi hotel biti, ko boš velik? Saj veste, da smo tudi odrasli ljudje včasih radovedni. Pa mi pokaže lepo električno lokomotivo z ameriškimi motorji in pripoveduje mirno in z odanimi očmi o svojih mladih, a delavskih enajstih letih.

«Bil bi tovarnar za stroje.»

«Zakaj?» sem bil že spet radoveden.

«Preskrbel bi mnogo revnih delavcev in pridnih, siromašnih otrok.»

«Kaj pa gledališče?»

«Ko odpravim svojo nemško, francosko ali angleško uro in naredim svoje naloge, pa mi je učenje vloge v razvedrilo. Ne v trud, gospod.»

Mitja obiskuje prvi razred humanistične gimnazije in je ljubljenec svojih sošolk in so-

Precej brez pametne misli smo stali vsi v spoštljivi razdalji pred pasjo lopo, fantiček je brodil z rokami po koritu, z repom migajoč je stal poleg njega pes. Semintja je sicer zarožljala njegova železna veriga, toda žival je žrla nemoteno dalje in mirno dovolila, da jo je človeški tovariš božal, zgrabil za nogo ali za uho.

Končno se nam je posrečilo z raznimi obljubami spraviti otroka iz nevarne bližine: «strah vse vasi» pa je še vedno prijazno mahal z repom, in medtem ko smo otre-sali slamnate bilke s fantovega suknjiča, smo razburjeni pripovedovali, da je ta pes včeraj ugriznil nekoga v nogo in da se ne sme v njegovo bližino, zlasti kadar je pri jedi.

Tedaj se je fant zasmel. «A kaj, meni ne bo nič storil! Saj mu jaz tudi nič ne storim. In sploh, saj sem mu vendar dejal: Kužek, kar nič se ne boj, nihče ti ne sme storiti nič hudega, jaz ostanem pri tebi in te bom varoval!»

šolcev. Pomaga jim rad in ne pozna prepira. Mnogo zanimivega jim zna povedati.

«Najrajši čitam Jules Vernea, potovalne zgodbe, Karla Maya, posebno rad pa knjigi «Križem po Jutrovem» in «Zadnja pot kapitana Škota». Mitja ne trati časa. Če mu je dnevno delo končano, še sede h klavirju ali vzame v roke vijolino... Brez nevolje prenaša svoje mlade dolžnosti, a dobra mamica bedi nad njegovim cvetočim žoljenjem kot tiha ortnarica, ki semintja vzgaja z dobrotnim smehom ali resno-skrbnim pogledom. Mitja ima očeta, ki neutrudno skrbi zanj in za njegovo pot naprej. Mitja mu je hvaležen. On ve, da ga ljubi svet, a vendar ni prevzet. On se zaveda, da je še dolga, dolga pot pred njim, da zunaj mamičnih pravljič in lepih igric živi svet revnih in bogatih, dobrih in slabih. Mitja sluti, da ne rasejo rožice v vsaki lehi, in pozna pesem o treh ptičkih... In razume resnico o Indiji Koromandiji.

Mitja ne pozna laži. Vse kar izgovori, premisli, a nikdar preveč in vselej točno in jasno.

Naj vam bo, ljubi naši malčki, njegova ljubka glavica dober spomin in ljubeznivo opomin nanj in njegovo drobno pot.

Posnemajte ga, a ne zavidajte! Saj proži svojo malo dlan prav onim, ki nimajo še vsega, kar ima on, razveseljuje vas s svojo igro, zgled vam je v šoli, in čeprav se ne zanima za nogomet: njegovo srcece rase v zlahtno rožo, ki ji prilivata svoje solze radosti in ponosa skrbeca roditelja.

Preveč smo skoro povedali o njem.

Za deveto goro leže še Mitjini bodoči dnovi. Tudi grom in vihar ga še čakata. A Mitja je skrbno pripravljen nanj.

Vidite in to je že mnogo.

Ivo Peruzzi.

Vojka Prelovčeva

(slika na naslovni strani).

ko je štela tri cvetoče pomladi. Danes jih ima sedem-najst. Svetlo gleda v svet, igra klavir in poje v radio, odgovor ji bistro teče in prav tako je živa, poskočna, kakor je bila tedaj pred petnajstimi leti.

Studira pridno in resnoba se je loteva... Svet je njen, saj je Vojka živo zdravje, posebljena abstinenca in sportno agilno dekle. Nageljček med rdečimi ustnicami, ki ga veselo vrti v svet, pa pravi, da so njena mlada leta rdeča in vroča kakor je ona sama.

Oljeg in Nadja iz Prokuplja.

Čudna so pota sreče. Nikdar ne veste, kje vas čaka. Morda je sreča prav vam namenila glavno nagrado. Zato pogledajte, če ste izpolnili vse pogoje za nagradno uganko. Ali ste pravilno rešili in ali ste že nakazali naročnino za vse leto? Samo do 5. marca je še čas.

Štefica Pelerjeva ima šele sedem let, pa je že skoro gospodična.

Trije vnučki v varnem okrilju Januševe stare mame.

Mimica in Soňjica Mačkoškova iz Ljubnega.

Glazarjev Miran bo gradbeni inženjer.

Asta Peruzzijska

(Slika na naslovni strani.)

Sedem let. Sedem drobnih, sanjajočih let. Asta sanja o Jezuščku, o daljnih počitnicah.

O Petrčku in Boštjančku.

Njena šolska torbica visi ob posteljici.

Ona pa spančka in sanjčka o svojih prijateljicah Lilijani, Jasni in Jelki.

O bolni gospe učiteljici in o časih, ko bo brala prvo očkovo pesmico sama.

Asta s široko razprtimi očki strmi v zvezdice in mesec in ne ve nič o hudem dnevu in o bolih...

Rada bi bila učiteljica, a hudo je še zaradi črk...

Asta vozi svoj bicikelj in lahka ji je pot...

Vse ima rada. Najbolj še muciko, mandarine in mamico.

Sedem let. Sedem drobnih, sanjajočih let.

Pesmica, Lučica.

SLIKE

NAŠIH

SOTRUDNIC

IZ OTROŠKIH LET

Zgornje slike od leve na desno:

Pavla Lovšetova, Mara in Francka Mohorčičeva,
zdravnica dr. Zdenka Tominškova, Ksenija Prunkova,
ki sedaj take angele sama riše, zdravnica dr. Mira
Finkova in Riža Podkrajškova.

T
I
K
A

T
A
K
A

PRESENEČENJE

Miklaučev Branko.

Z vseh koncev Slovenije so se zbrali: Petričeva Slavica, Jana Zalerjeva, Nadica Wigeletova in Šerbanov Drago.

Doberletov Milan
gre k sosedu
v vas.

Webletova Majdica in Pavlica.

Prepovedan sad vedno najbolj diši

V spomin mi sili dogodek izza mojih mladih dni. Moji starši so dobili vsakih štirinajst dni po eno zbirko romanov, med njimi tudi takšnih, ki niso bili za otroke.

Neki večer — bilo mi je štirinajst let — sem bil sam doma, pa sem poiskal hitro eno izmed teh knjig ter jo čital z največjo naslodo, kakor da je v njej kaj prav posebnega. Pozneje, ko je mati to knjigo prečitala in mi jo dala, da jo tudi jaz čitam, sem jo sicer čital, toda brez tistega zanimanja, s kakršnim sem jo čital prvič, ker mi zdaj ni bila prepovedana. Ampak za vse na svetu bi ne bil povedal materi, da sem to knjigo že enkrat prečital, ker bi bil s tem izgubil nekaj silo dragocenega — izgubil bi bil zadovoljstvo, ki me je navdajalo, ko sem to knjigo na skrivnem čital.

Ali ste že videli našo malo učenko, kako hiti v šolo s polizanimi lasmi in s klobučkom, pomaknjenim globoko na čelo? V šoli so učenkam prepovedali kodre, rdečilo za ustnice in puder ter odredili primerne predpasnike. Vse te odredbe so gotovo izdali iz upravičenih razlogov, ampak le postojte enkrat pred žensko gimnazijo, ko bodo dekleta hodila iz šole. Zapazili boste, da se je vsaka malo polepšala, da si je vsaka popravila lase, da ji diskretno silijo izpod klobučka, če pa bolj pogledamo, lahko zapazimo, da imajo nekatere tudi podčrtane oči. Tega ne delajo deklice s slabim namenom ali da bi morda hotele kljubovati. Bog ne daj, tega ne mislijo, to so mlade duše, polne ambicije in idealov, ampak nekaj drugega je: rade bi bile starejše kakor so, rade bi delale tako, kakor delajo starejše, in nazadnje: prepovedano je pač, a prepovedani sad je najslajši.

Spominjam se, da so za mojih dijaških let deklice morale nositi čisto gladko počesane lase, dasi so bili kodri moderni. A kaj so storile male gospodičnice, ko so bile v šoli? Vzele so zapenjačo za čevlje in jo segrele na plamenu v peči, pa so si z njo navile lase, ki so si jih morale zopet popraviti, ko so šle domov. Ako bi

Dasi mu je bilo slabo po prvi cigareti, vendar ne bo odnehal in še jo bo zapalil.

«Ta knjiga je najzanimivejša, ker mi jo mama vedno prepoveduje», si misli deklica.

starši ne bili zahtevali gladko počesanih las, bi deklice prav gotovo ne bile po nepotrebnem smodile svojih las.

Tiste čase, ko sem jaz hodil v šolo, je bilo kajenje prepovedano. Dijak si niti na ulici ni smel nažgati cigarete, vendar smo se vsak dan shajali pri nekem tovarišu, ki ni imel nikogar, ter po cele popoldneve pri njem pušili in si tako zastrupljali zdravje. Za mladega dečka je že dovolj, če gre v sobo, kjer se kadi, in že ima pljuča polna tobaka. Kako je šele bilo nam, ko se nas je po petnajst stlačilo v sobo in smo ves popoldan pušili. Ako bi mi bili starši ali pa profesorji dovolili kajenje, bi jaz danes v tridesetem letu svojega življenja ne izpušil po štirideset cigaret na dan.

Ko že govorimo o kajenju, naj omenimo še sedanje učence, ki se zaradi stroge prepovedi zatekajo v šolska stranišča, da tam kadijo. Izmed vseh teh kadilcev sta komaj dva ali trije, ki zares občutijo potrebo, da si zapalijo cigareto med tistimi štirimi petimi urami, ki jih morajo presedeti v šoli, vsi ostali brez izjeme pušijo zato, da se pred drugimi pokažejo, da so jim enaki, in pa ker je prepovedano v šoli kaditi. In večina je takšnih, ki prej in potlej ne čutijo potrebe do kajenja, ampak si samo na stranišču zapalijo cigareto. Kadar so pa sami kje zunaj ali pa doma, jim cigareta še na misel ne pride.

Starši bi ne smeli tega toliko braniti otrokom, ker vse prepovedano mika, a nasprotno, vse, kar je dovoljeno, je videti tako naravno in preprosto, da otroku še na mar ne pride, da bi hotel imeti.

Res je pa, da so še vedno reči, ki jih morajo starši skrivati pred otroki — ali tudi tukaj so meje, ki jih je treba poznati, ker bo neprestano zabranjevanje rodilo samo nasproten uspeh.

Zgornja slika:

Dekletce bo prvič, kadar bo samo doma, preizkusilo vse pudre in pomade, ki jih rabita mama ali pa starejša sestra.

Srednja slika:

Kadar mame ni doma, bo otrok vedno pogledal, kaj je skritega po omarah, ki jih ona vedno zaklepa pred njim.

Spodnja slika:

Če otrokom rečete, naj se nikar ne igrajo z orodjem, bodo oni izkoristili prvo priliko, kadar vas ne bo doma, da ga poiščejo.

Pogovor

«Vsak dan pokadite veliko cigaret!»
«Veliko, poprečno dvajset.»
«Ali ne veste, da je to vzrok Vašega slabega zdravlja?»

«Niti ne mislim na to.»

Zdravnik je zmajal z glavo. Potlej pa je vzel z nenavadnim smehljajem iz posode pijavko.

«Pokazal Vam bom nekaj,» je rekel, «razgalite ramo.»

Mladenič je zavihal rokav in zdravnik je položil na njegovo blede roko pijavko. Črvič je hitro sesal v sebe kri in se debelil, a mahoma se je krčevito zgenil in odpadel, poginil.

«To je naredila Vaša kri. Vi ste ga zastrupili.»

«Mislim, da to ni bil zdrav črv.»

«Da ni bil zdrav? Poizkusimo drugega», je dejal zdravnik in vsadil dve pijavki mladeniču na ramo. «Ako tudi te dve pogineta, pa bom prenehal kaditi», je rekel bolnik.

Toliko da je to povedal, je že padel z roke manjši črv in takoj za njim tudi drugi.

«Grozno! Torej sem pijavkam prava kuga!»

«Tako deluje strup v Vašem telesu zaradi tobaka», je resno pripomnil zdravnik.

Bolnik je ves zamišljen pogledal na mrtve pijavke.

«Gospod doktor, verjamem, kar ste povedali.»

Od tistega dne ni pokadil mladenič nobene cigarete več.

Kako si je pomagal

Kadar se je Marjan kaj pregrešil in si ni upal z besedo na dan, pa je svoj greh napisal in ga dal mami pod blazino. Dve taki «cvetki» prinašamo nepopravljeni.

«Mater je zatajil!

Mati so bili v sobi. Bogdan in Marjan sta bila v predsobi. Bogdan je bil star štiri leta. Marjan je bil star sedem let. V kuhinji je bilo meso za večerjo in jedla sta tisto meso. Bogdan je zatožil svoji sestrici Slavici, da mu je Marjan dal dva koščka mesa in res mu ga je dal. Slavica je zatožila mami, da je Bogdan sam vzel in da mu je tudi Marjan dal dva koščka mesa in Bogdan je tudi vzel en košček mesa. Mamica je vprašala Bogdana ali je meso vzel. On je rekel, da je. Pa je še Marjana vprašala ali je dal Bogdanu meso. Marjan je rekel, da ni dal meso, v resnici pa je vzel res. In tisti Marjan sem bil jaz in še sedaj obžalujem svoj greh in ljuba mami prosim te odpuščanja ali boš puško kupila in nikar ne povej to papanu. Nikdar več ne bom storil.

Prosim odpši!

Srčne pozdrave od Marjana dne 14. maja 1917. Marjan Lipovšek.

Potiham beri!»

Ljuba mami!

Uvod.

Prosim te odpuščanja pa zakaj?

I.

Jaz sem nekaj pošepetal Pajku mojemu součencu. Pa ne vem kaj že. Učitelj je slišal in je rekel: Lipovšek prinesi podpis: V šoli vedno šepetam. Jaz sem se prestrašil. To je bilo v soboto.

II.

Precej ko sem domov prišel sem vzel listek in sem napisal: «V šoli vedno šepetam.»

In če imaš usmiljenje za svojega sina ne povej papanu če pa ne pa ne vem kako bi.

In pa: ko sem v ponedeljek v šolo prišel smo prinesli podpise. Več fantov je bilo za podpise prinesiti.

III.

Vsi smo prišli gor na oder že vsem je pregledal samo meni še ni. Naposled pa še meni. To ni nič podpisa je rekel in ga dal meni.

Konec.

Jaz Ti sedaj pišem in prosim da bi se ti podpisala Tvoj sin

Marjan.

prosim pa da bi ne povedala papanu. Če hočeš pa daj.

H. S-ova: Šolska klop

Minilo je že deset let in čez, odkar sem se seznanila z njo. Dolga doba je to, deset let! Mnogo smeha, a tudi precej solz, kajti pot do učenosti ni vedno posuta z rožicami. Toda kar je neprijetnega, človek rad pozabi.

Prav za prav sem na tej Jakobovi lestvici učenosti prišla že preko prvih klinov; v šesti sem letos. In šesta tudi ni več kar tako! Za njo je samo še sedma in osma in še nekaj prav zoprnega. Ampak o tem ne premišlujem rada, saj je še tako daleč in si sploh nerada grenim življenje s skrbmi. Mnogokrat si pa prav od srca želim, da bi bilo že enkrat te presnete šole konec! Tiste zoprne in suhoparne šolske bukve in tiste vedne skrbi, če ne znaš vsega za drugi dan! Toda protiutež tem nadlogam so pa zlate počitnice, ki so res precej dolge. Kar se tega tiče, pa vsa čast onim gospodom v Beogradu!

Seveda v šoli ni vedno tako hudo. To je le bolj proti koncu trimestra. Takrat so res prav bridke urice (posebno kadar pišemo matematično nalogo!). Potem pa še tisto nesrečno in nepotrebno izpraševanje. Ta zadeva je sploh zelo starokopitna in čisto nič ne ustreza zahtevam moderne izobrazbe. Toda, kakor sem rekla, so te neprijetnosti le bolj proti koncu trimestra. Drugače je pa v šoli čisto prijetno in zabavno. V odmorih stojimo pri peči in se «pogovarjamo» o tem in onem, in sicer včasih tako naglas, da nas gospod direktor počasti s svojim obiskom.

Toda ker sem naredila naslov o klopi, se bom prav potrudila, da vam opišem to svojo leseno prijateljico, s katero se včasih tako neznansko dolgočasi. To je že precej stara šolska žival na štirih nogah. Kakšne barve je, tega čisto natanko ne vem, ker je vsa razrezana in tetovirana, mislim pa, da je zeleno pobarvana. Naj-

važnejše bi pa kmalu pozabila povedati, namreč, da sta na moji klopi izrezljana dva prav čedna srčka z mogramom — delo katere mojih zaljubljenih prednic (ne moje, častna beseda!). Tudi lega moje klopi je še dosti prijazna: ni ne prevroče, pa tudi od okna ne piha preveč. Tudi od katedra stoji v primerni razdalji. To je tudi dobro, da cele ure ne sedim brez dela.

To so dobre lastnosti moje klopi. Njena slaba lastnost je pa ta, da nima nobenih desk za noge in me v tem mrazu prav pošteno zebe v noge. Dobro, da prav sedaj razsaja hripa, se mi vsaj ozeblina malo pozdravi.

Izračunila sem, da imamo to leto še približno osemdesetkrat šolo. Potem se bova pa morali z mojo molčečo prijateljico ločiti, kajti upam, da pridemo drugo leto v kak bolj prijazen razred.

O moderni vzgoji otrok

Razmerje starejše in mlajše generacije sloni na ljubezni staršev do otrok, kateri navadno odgovarja kmalu ljubezen otrok do staršev. Tu pa tam pride to razmerje med eno in drugo generacijo, to je med starši in med otroki, do kake napetosti, ki pa ni samo posebnost sedanjega časa, čeprav je v današnjih dneh občutnejša kakor kdaj prej.

Razmerje generacij je določeno že po naravi, po vrstnem redu ustvarjanja. Starši se čutijo globoko odgovorni za svojega otroka. Že po naravi se čutijo poklicani, da za otroka delajo in skrbijo. Ko se pa pojavi v otroku samostojna volja, ki prihaja iz otroških želj in nagibov, torej iz čisto drugačnih predsodkov kakor pri odraslih, tedaj stojita volja proti volji.

Uveljaviti svojo lastno dalekovidno voljo pred kratkovidno otroško voljo, v tem obstoji vzgoja za večino staršev. Na ta način pride medsebojno stališče teh dveh generacij do vprašanja: kdo je močnejši. Tudi najslabši starši vzgajajo otroke po svojih načelih, ker imajo moč zato. Samo v izrednih primerih jim odvzame država roditeljsko oblast. Nietsche je zelo ostro poudarjal, da slonita vzgoja in morala na moči. Močnejši vsiljuje to, kar ima on za dobro, slabejšemu. Kaj ko bi bila kdaj mlajša generacija močnejša? Ali ima res vedno prav samo starejša generacija, in ali ne bi mogla nastopiti kakor vzgojiteljica tudi mlajša generacija? Starejši so bogati z izkušnjami, poznavanjem človeštva, razsodnejši in opreznnejši, mlajši pa bolj zaupljivi, pogumnejši, prožnejši in polni iniciativ.

Iz tega je torej razvidno, da naj se ne uče samo otroci od staršev, temveč tudi starši od otrok. Iz tega sledi, da ni dolžna mladost, da slepo sledi starejši generaciji, vendar pa ostane pri tem, da starejši vodijo mladino.

Tudi Kristus je govoril proti družabnemu redu tedanjih časov, zahteval pa je: spoštuj očeta in mater, in dolgo boš živel in dobro se ti bo godilo.

Mlad človek ni kakor kos kamna ali kovine, iz katerega napravi umetnik, kar hoče. Mlad človek je že izoblikovan lik, ki se sam razvija. Ni mogoče napraviti iz otrok, kar bi se hotelo. Predvsem morajo vzgojitelji upoštevati, da imajo otroci lastno voljo in lastne zahteve. Kdor je dosegel pri svojih otrocih, da so takšni, kakršni je bil on v svoji mladosti in kar ima on še vedno za pravilno, ta je najbrže zagrešil največjo napako vzgojitelja. On je vodil otroke po svojih, in ne po njih potih, k svojemu, ne pa k njih cilju. Kje je torej

ta velika in globoka razlika? Starejša generacija je zrastle v razmeroma trdnih tradicijah. Dočim je bila dečkom dana prosta pot do študij, so se deklice pripravljale največ za možitev in za gospodinski poklic. Pozneje pa nekatere tudi za učiteljice in poštarice. Ozko in zaprto kakor njena obleka je bilo življensko področje dekleta. Zaprta je bila v domači hiši. Nato pa je vsa ta generacija z vso zavestjo preživela svetovno vojno. Tradicije in stare navade so se pretrgale in dobri stari svet se je podrl, norme preteklosti so se porušile. Tako stoji starejša generacija na nesigurnih tleh. Sama se drži, kolikor more, svojih starih idealov, na jasnem si pa ni, kaj sme in kaj ne sme zahtevati od mlade generacije. Kako naj jo potem vodi?

Mladi generaciji pa vojna ni razbila njenega sveta, ker ga pač še ni imela. Ona je rasla takrat, ko so padle vse tradicije in ko je bilo vse delo ljudi skoraj brez smeri. Ta mladina hoče nekaj povsem novega. Tega, kar je prehajalo od generacije v generacijo, noče več. Mladi kritizirajo starejše, in to nič manj strogo kakor kritizirajo starejši mlajše. Situacija je torej taka, da stoji starejša generacija napram mladini tako, kakor poklican čvar in voditelj; mladina, ta pa dvomi o potrebi teh skrbi starejših in se odteguje njih vodstvu. Starejši se morajo torej učiti mladino spoznavati in razumevati. Mladina si mora ustvariti sama svoj ideal, ne pa da si kar osvoji ideal svojega vzgojitelja.

Za mladega dekleta stare generacije so bile meje njenega področja zelo ozko začrtane. Danes pa vabijo najrazličnejši poklici mladino obojega spola enako na vse strani. Ideal udejstvovanja je pri vsaki generaciji zadeva zase. Vendar bi pa skoraj vsi rajši manj delali kakor pa preveč. Saj ne smatramo brezdelja za srečo, ne, brezdelje je posebno stroga kazen za zločince. Samo naša skrivna želja je prijetno, pa ne preveč naporno delo. Priznati moramo, da je današnja mladina, moška in ženska, sicer največ po potrebi, a vendar zelo pridna. Seveda ima ta mladina v delu po večini materialistične cilje. Temu nasproti je mati vzor, ki gradi brez lastnega dobička in brez odlikovanj in napredovanj iz stanovanja in članov družine en mikrokosmos, en dom.

Ojačenje volje je velika naloga vzgojiteljev. Otroška volja je navadno ravno nasprotna od volje odraslih, zato si stojita često kakor dva sovražnika nasproti. Lastna volja, pa naj bo tudi otroška, naj se nikdar popolnoma ne stre, pač pa jo je treba izkušati obrniti v drugo smer ali pa ukloniti. Komur otroška soba zlomi voljo, to so navadno otroci iz dobrih hiš, se da navadno v življenju brez lastne volje voditi od drugih. Pri otroku se moramo prav za prav veseliti vsakega izraza močne in vztrajne volje. Otrokom mora biti lastna volja postava, zakon in zapoved. To naj velja za delo kakor za igro; kar otrok začne, mora končati. Ne zato, ker tako ugaja staršem, ampak zato, ker otrok tako hoče.

Ako pa hoče otrok nekaj, kar se mu ne more in ne sme odobriti, ali pa če otrokova želja nasprotuje volji staršev iz trme, kaj potem? Na tihem, prav zaje, se lahko veselimo otrokove samostojnosti, kajti trmast otrok obeta večjo življensko vestnost, kakor otrok brez lastne volje. V tistem trenutku mora biti sicer trma zlomljena in otrok mora ubogati. Ubogati je tudi vaja za voljo. Kdor ne zna ubogati, tudi ne bo znal vztrajati. Če je le mogoče, naj se trmasti otroci ne strahujejo s silo. Otroku naj se izkuša ukloniti volja s prigovarjanjem in s tem, da se mu razloži vzrok, zakaj on nima prav. Vsake neubogljivosti pa tudi ni treba kaznovati. Ako je mali neubogljivec napravil škodo, jo mora kolikor mogoče poravnati. Manjše stvari pa lahko tudi prezremo. Ne smemo si domišljevati, da bomo s svojimi prepovedmi začrtali pot mladim ljudem. Prepovedi so

naše, pot pa je njihova. Naloga vzgojitelj je, da označijo cilje, in sicer take cilje, ki jih bo otroška duša z veseljem sprejela in ki jih bo s trdno voljo hotela doseči. Pri starših pa mora mladina videti, da tudi oni ne dosežejo vedno svojih ciljev. Dobro je, da mladina to vidi, sicer bi obupala nad svojo šibkostjo. Na ta način nastanejo med mlajšo in starejšo generacijo skupna stremjenja, pri katerih praviloma vodi starejša, uči in podpirata pa druga drugo. Pa še celo ta vzajemnost ne jamči vedno za dobro vzgojo mladine. Zmote in pogrški se bodo še vedno ponavljali, tudi kdor se izogne prvi nevarnosti, lahko pade v drugo. Glavno je, da pripravimo mladega človeka do tega, da svojo krivdo spozna. Stara resnica je: priznanje je prva pot k popolnjenju.

Mladina je vedno prepričana, da je starejša generacija proti njej, zato morajo vzgojitelji popraviti to naziranje z razumevanjem mladine, z dobroto in z upanjem.

Odločilni trenutek

V marsikateri družini je med starši in otroki neka skrita, nikdar izrečena tragika. Skupaj žive, se pozdravljajo in pogovarjajo, in vendar je med njimi globok prepad in nekakšna ledena hladnost, ki jim brani, da bi se zblížali. Vsi trpe zaradi tega, zlasti pa mati in odrasli otroci. Po nekaterih rodbinah je ta razdor popolnoma odkrit, in starši očitajo otrokom, da so se jim odtujili, da nimajo več zaupanja vanje in še vse mogoče druge stvari, kakor da so samo oni vsega krivi. Otroci, ki se čutijo nedolžni, se branijo proti takim očitkom, in prepad, ki bi se dal morda z mirno in dobro besedo premestiti, je od dne do dne večji.

Starši se jeze, še vedno hočejo imeti prav. Sčasoma pa prihaja spoznanje: bolešno in hrepeneče si žele nazaj trenutka, ki je zakrivil to odtujitev. Žele si nazaj ure, ko so imeli dušo svojega otroka čisto sami v rokah, ki so jo pa zamudili ali celo z odločno in nestrpno besedo odpodili, ure, ki se nikdar več ne povrne.

V duhu premerijo vso pot, po kateri bi bili lahko hodili skupaj s svojimi otroki. In naenkrat vstane pred njimi zla beseda: «To tebi nič mar!» ali «Kako ti le pride kaj takega na misel!», beseda, ki je zaloputnila na stečaj odprta vrata. In nikdar več ne bodo našli ključa od teh vrat, če ga še tako iščejo z bolečino v srcu... Pred seboj zagledajo obraz otroka, ki so ga takrat prezrli — razočarani, začudeni, vprašujoči in žalostni obraz. In naenkrat se zavedejo, da je vprašanje otroka v taki uri več vredno kakor knjiga, gledališče, obisk, delo ali veselica, da se mora vse to umekniti, kadar boječe pride plaha otroška duša po težkem notranjem boju in obotavljanju se načne kakršnokoli življenjsko vprašanje v neskončnem zaupanju, da mati ve odgovoriti. Mati se spomni, kako je otroka zavrnila, ker je mislila, da ne utegne ali pa celo, ker ni imela poguma, da bi otroku govorila tiho in materinsko o stvareh, ki morajo biti pravi ženi in materi najsvetejše in najlepše.

Taka zamujena ura lahko deluje potem vse življenje, ne da bi se otrok tega zavedal ali da bi mogel zoper to kaj storiti. To ni nikakršna občutljivost, ampak ovira, ki otroka, čim se v njem rodi zaupno vprašanje na mater, vedno iznova spomni na tisto uro, ko je bil zavržen. Nekaj mu zapre usta in ga odtuji materi, ki bi morala biti njegovi duši najbližja. Potem se zateče k tujim ljudem, ki govore bolj mehko in tiho in ki ga ne bodo prepodili z zlo in nevarno besedo: «Na to še misliti ne smeš!»

Matere in žene, ne zamudite svete ure, kadar gre mimo vas! Zavedajte se, da je v vaši moči, ali vam bodo vaši otroci v bodočnosti ob strani kot najboljši prijatelji in

tovariši ali pa boste po svoji krivdi osamljene. Ne sodite po krivem na svojih otrocih, kar ste zakrivile same, ker niste razumele svete naloge materinstva!

Vera:

Poglavje za mamice šolskih otrok

Prve skrbi z odpravo otrok v šolo imate za seboj; zdaj je šola že v polnem svojem razmahu ter lahko zasledujete, kako se dušice vaših malčkov pod njenim vplivom počasi pretvarjajo in razvijajo.

Ob vstopu otrok v šolo je treba vedeti, da šola ne vpliva samo na duha, temveč tudi na otroško telo — in to žal ne povsem ugodno.

V učilnici mora otrok dan za dnem na svojem mestu sedeti, poslušati in misliti, kar kolikor toliko ovira telesni razvoj šolskih otrok.

Znano je, da se pojavijo pri mnogih, sosebno pa še pri mestnih otrocih, ko hodijo nekoliko časa v šolo, razna znamenja, ki vzbujajo v starših skrb, kakor: bledoba, pomanjkanje slasti do jedi, utrujenost po vsakem delu, slabo spanje in drugo. Te težbe so v prvih šolskih letih tako nekaj navadnega, da se imenuje v medicini vsa vrsta omenjenih bolehavosti «šolska bolezen». Ta označba pa ni čisto upravičena, ker jih ni kriva samo šola.

Ako pa vemo, kaj na telesni razvoj učencev slabo vpliva, moramo skrbeti, da škodljive vplive odpravimo. Če nam je znano, da je telesnemu razvoju šolarjev škodljivo, ker morajo v šoli preveč sedeti, moramo skrbeti, da se od sedenja skrivljeno telo vzravna in spravijo mišice v delovanje. Za to so najboljše kratke, s tekanjem združene igre. Jako dobro vplivajo na otroško čilost in svežost proste telesne in dihalne vaje, nikakor pa ne vaje na orodju. S pripravnim gibanjem se morejo popraviti zgodnje otroške telesne napake, zlasti v prsnem košu in hrbtenici, kar je v poznejših letih združeno z raznimi ortopedičnimi procedurami in znatnimi stroški. In ravno kriva hrbtenica se dostikrat pojavi v šolskih letih (dasi sega nje začetek že v prejšnja leta).

Druga važna zadeva v tem je, da dobijo vsak dan dovolj preproste, a tečne hrane in da jo vselej v miru zaužijejo.

Silno je razširjena slaba navada, da otroci zjutraj potrebujejo le nekaj kave; od samega straha, da bi ne zamudili šole, pa zajtrk tudi kar odklonijo.

Primeri se celo, da deček bljuje, če je primoran jesti. Ali tudi tedaj ne smete odnehati ter vztrajajte pri tem, da bo otrok redno pojedel. Večkrat zadostuje, če izpremenimo hrano ali če otroka nekaj minut prej predramimo, da se mu ne bo tako mudilo.

V šoli in posebno v nižjih razredih je dosti prilike, da se otrok nalezne raznih nalezljivih bolezni; a dobro hranjeno telo se bolj upira okuženju, boleznim in vobče vsem škodljivim vplivom kakor telo ob slabi prehrani.

Končno pa menim, da ni modro in razumno, da se natovore otroku takoj v začetku šolskega leta razne zasebne ure, kakor: jeziki, godba itd. Pri teh urah kakor tudi pri pripravi zanje otrok spet sedi in tako se le še povečava neugodni vpliv šolskega sedenja.

Nikakor pa niso zasebne ure ovira, če gre za otroka, ki je telesno krepak in posebno nadarjen ter živi v dobrih odnošajih.

To je vsekako izjema, ki potrjuje pravilo, dočim govorim tukaj o poprečnih mestnih otrocih. Ali nemara tudi v teh izjemnih primerih se ne greši, če se počaka eno leto, dve leti. Pravi talent se v tem času ne izgubi in bolj doraslo dete tudi bolj uspeva. Za otroke je dobro, če je prehod iz brezskrbnih igrivih let v resno življenje počasen.

Dokler je otrok primoran sedeti pri svojem delu, skrbite, da bo ravno sedel. Zvezek mora imeti ravno pred seboj, glavo pa vzravnano. Približevanje glave k papirju in sklanjanje nad zvezkom ali knjigo povzroči kratkovidnost.

Zelo važno za šolske otroke je zadostno spanje, namreč 9 do 10 ur na dan. Jemati otroke s seboj v gledališče, kino, na koncerte ni pametno in se starši v novejšem času tudi po tem ravnaajo.

To bi bili nekako glavni nasveti glede pravilnega življenja malih šolarjev. Čisto navadni in preprosti so, a vendar se splošno še premalo upoštevajo.

Če bi se mamice vestneje ravnale po njih, bi videli med nami vsekako veliko manj bledih in slabotnih otrok.

O otroških boleznih

Statistika zadnjih let vedno iznova ugotavlja, da umre pri nas vsako leto nenavadno veliko otrok, med njimi največ dojenčkov v najnežnejši starosti. Ta dejstva jasno kažejo, da je treba ravno našim najmanjšim posvetiti največ nege in skrbi, če jih hočemo obvarovati pred najrazličnejšimi boleznimi, ki preže nanje. Če pa otrok navzlic vsej previdnosti oboli, je velikega pomena, če že mati sama lahko ugotovi vrsto bolezni in takoj vse primerno ukrene ter eventualno pokliče zdravnika.

Najnevarnejši sovražnik dojenčkov je bljuvanje z drisko. Tej bolezni se dostikrat pridruži tudi vročina, in otrok večkrat umre že po nekoliko dnevih. Bljuvanje z drisko povzroči neprimerna hrana ali nesnažna in pokvarjena jed, včasih pa tudi pretopla obleka in preveč zakurjena soba. Če otrok oboli na tej bolezni, moramo takoj prenehati z mlečno hrano in poklicati zdravnika. Za žejo dajemo otroku prekuhano in ohlajeno vodo ali pa šibek kamilčni čaj, sicer je pa najbolje, če se v vsem ravnamo natančno po navodilih zdravnika.

Najbolj pogoste otroške bolezni so ošpice, škrlatinka in davica, ki so vse zelo nalezljive in pri katerih ima otrok hudo vročino. Od teh treh so najlažje in najmanj nevarne ošpice, ki jih dobi skoraj prav vsak otrok, če prej ne, pa v šoli. Pri ošpicah se poleg vročine pojavi tudi kašelj in nahod, kar traja kakšne tri dni. Četrty dan pa se pokaže izpuščaj, in sicer najprej na obrazu in nato po vsem telesu. Obraz postane zabuhel in vročina se še poveča. Šesti dan prenehajo vročina, kašelj in nahod, izpuščaj pa začne izginjati. Deveti ali deseti dan je otrok že zopet popolnoma zdrav. Med boleznijo je važno, da je otrok vedno v čistem zraku in da ima vedno sveže posteljno perilo. Dobro je tudi, če sobo malo zatemnimo, ker pri ošpicah obole največkrat tudi oči. Kakor smo že omenili, ošpice niso nevarne, paziti pa je treba, da se otrok med boleznijo ne prehladi, ker sicer lahko nastopijo kot posledica ošpic različne nevarne bolezni, kakor pljučnica, jetika in druge.

Ošpicam čisto podobna bolezen je rdečica, ki pa je po navadi brez vročine in ne traja tako dolgo.

Veliko bolj nevarna kakor ošpice in rdečica je škrlatinka. Ta bolezen pobere vsako leto precej otrok. Prvi znaki škrlatinke so visoka vročina, bolečine v glavi in grlu, bljuvanje in včasih celo krči. Že drugi dan bolezni se pojavi po obrazu, vratu in po prsih vse polno majhnih rdečih pik in naposled dobi ves otrok nekakšno škrlatno barvo. Čim pri otroku to opazimo, ga moramo takoj spraviti v bolnico ali pa vsaj ločiti od drugih otrok. Če obdržimo otroka doma, moramo takoj poslati po zdravnika, da nam da vsa potrebna navodila glede nege in oskrbe. Otrok mora ostati v postelji tri do štiri tedne. Toda še potem, ko preboli bolezen, je treba nanj

Kavo otrokom?

Seveda, toda mora biti kofeina prosta in popolnoma neškodljiva kava Hag. Otrokom, ki odklanjajo mleko, postane, mešano s kavo Hag, zopet okusno.

Nežni organizem otroka reagira posebno močno na kofein, razdražljivo snov navadne kave. Ameriški časopis «Clinical Medicine» piše na primer: «Po opazovanjih dr. C. K. Taylora je dognano, da so dosegli najslabše uspehe v šoli otroci, ki so pili največ kave.» Za razvoj otroka je pa kava Hag še večjega pomena. Znanstveno je dognano in dokazano, da preide kofein v materino mleko in da nervozne motnje matere v mnogih primerih škodljivo vplivajo na otroka. Znano pravilo moderne psihologije se glasi, da so vplivi na otroka v najzgodnejši mladosti ter celo še pred porodom za vse življenje odločilni.

Matere, ki skrbijo za dobro otroka, bodo to spoznaje koristno uporabile in uvedle kofeina prosto kavo Hag kot dnevno pijačo v rodbino. Kavi Hag pa tudi ničesar ne manjka. To je prava, zajamčeno neškodljiva zrnata kava najfinejše kakovosti, v okusu in aromi neprekosljiva. Poizkusite piti štiri tedne kavo Hag, da se prepričate o njeni blagodejnosti. V vsaki dobri kolonijalni trgovini dobite kavo Hag v originalnih zavitkih po $\frac{1}{16}$ in $\frac{1}{32}$ kg. Brezplačne vzorce pošilja: Kava Hag, d. d., Zagreb, Tomašičeva ulica br. 4.

Toda mora biti kava Hag!

zelo paziti in ga varovati zlasti pred prehladom, kajti tudi za škrlatinko se kaj rade pojavijo nevarne bolezni, zlasti vnetja ledvic, oči ali pa ušes.

Prav tako nevarna bolezen je davica, ki tudi zahteva precej smrtnih žrtev, kadar se pojavi. Davica se začne z neznatno vročino. Na mandljih, v ustih in na jeziku se napravi belkasta obloga in hkrati postanejo vsi deli požiralnika rdečkasti in zatečejo. Kadar je otrok čez dan utrujen, če ponoči nemirno spi, nima teka ali pa celo bljuva, mu je treba takoj pogledati grlo. Če opazimo v grlu poleg oteklina tudi bele obloge, moramo čimprej poklicati zdravnika. Če on ugotovi davico, moramo otroka in njegovo strežnico takoj ločiti od ostalih, še bolje pa je, če ga damo v bolnico.

Krči se pojavijo pri otrocih bolj poredko. Če se pa to vendarle pripeti, položimo otroka hitro v posteljo in mu dajemo mrzle obkladke na glavo, dokler ne pride zdravnik. (Konec prihodnjič.)

VSE ZA VAS, DRAGE NAROČNICE

Kadar nama ostane kakšna ura oddiha, razglabljava, kaj naj list še nudi svojim čitateljicam. Živa želja naju navdaja, da posvetiva vse svoje moči v Vašo korist. Zato iščeva smernic, po katerih naj bi list urejevali. V to svrhu nam zlasti koristijo številni nasveti naših naročnic.

Iz teh nasvetov sva posneli, da želi večina čimveč praktične izobrazbe. Slovenska žena noče zaostati za drugimi, tudi ona hoče napredovati, pa si zato išče učnih pomočkov.

Največ vprašanj naših naročnic se suče okoli gospodinjstva, kuhinje, ročnih del, vzgoje in zdravja. Tudi nasveti, ki jih dobivava od naročnic, poverjenic in sotrudnic, se tičejo istih predmetov. Vsega tega seveda list ne more prinesiti. Zato sva po dobrem preudarku sklenili, da Vam pripraviva prijetno presenečenje. Naš list hoče izdati pet praktičnih knjig, in sicer:

- 1.) «Za pridne roke» (kvačkanje), knjiga o ročnem delu.
- 2.) «Vzorna gospodinja», knjiga za praktično gospodinjstvo.
- 3.) «Kako naj kuham», priročna knjiga za kuho.
- 4.) «Postanek otroka in njegov razvoj», zdravniška knjiga za matere in odrasla dekleta.
- 5.) Koledar z raznimi praktičnimi nasveti.

O teh knjigah sva se s svojimi sotrudnicami in zapnicami dobro posvetovali in sva prepričani, da je izbira posrečena. Tudi o obliki in velikosti knjig sva dolgo ugrabili, kaj bi bilo primernejše. Zaradi številnih slik, ki bodo v knjigah, sva se končno zedinili, da naj bodo knjige velike 16 cm × 23 cm. Poleg slik bodo natisnjene v knjigah tudi nazorne tabele. Vsaka knjiga bo imela 96 do 116 strani. Najina želja je, da omogočiva nabavo teh knjig tudi najrevnejši ženi. Zato bo veljalo vseh pet knjig, ki bodo imele skupaj nad 500 strani, za naročnice lista «Žena in dom» samo dva in trideset dinarjev, torej ena knjiga borih šest dinarjev 40 par. Za odpravo bo treba prispevati za vse knjige 5 dinarjev. Kjer pa se bodo knjige razdeljevale po poverjenicah, ne bo treba plačati poštnih stroškov. Posamezne knjige bodo v nadrobni prodaji veljale, in sicer: «Za pridne roke» 30 Din, «Vzorna gospodinja» 20 Din, «Kako naj kuham» 15 Din, «Postanek otroka in njegov razvoj» 30 Din, koledar 15 Din, skupaj torej 110 Din.

Ve pa dobite vseh pet knjig za tretjino te cene, torej za 32 Din.

Ta nizka cena je pa zvezana s temile pogoji:

- 1.) Naroče naj se kolikor mogoče vse čitateljice našega lista.
- 2.) Naročnino za knjige je treba plačati naprej, najkasneje do 5. junija t. l., v skupnem znesku Din 32,—, kamor jih bo treba poslati po pošti, pa še Din 5,— za odpravo, torej Din 37,—.
- 3.) Da omogočimo nabavo teh knjig tudi najrevnejšim naročnicam, lahko plačajo take naročnice naročnino tudi v treh mesečnih obrokih po Din 12-50.

Do 5. junija t. l. mora biti potemtakem vplačana najmanj polletna naročnina za list v znesku Din 35,—

za knjige Din 32,— in za odpravo Din 5,— (trije obroki po Din 12-50) Din 37-50

skupaj torej . . Din 72-50.

Do 5. oktobra pa mora potem biti poravnana tudi naročnina za list za drugo polovico leta, to je . . . Din 35,—

skupaj torej za «Ženo in dom» in knjige za vse leto, če se plačuje v obrokih, . . . Din 107-50.

Opozarjava, da se bo dalo 6. junija v tisk samo toliko knjig, kolikor bomo prejeli naročilnih kart, ki so priložene današnji številki.

Kesneje se knjige ne bodo mogle naročiti.

4.) Pet sto knjig bomo brezplačno razdelili med one naročnice, ki tudi v obrokih ne bodo mogle plačati zgornjega zneska. Knjige bomo brezplačno razdelili po predlogu naših zaupnic.

5.) Knjige bomo pričeli razpošiljati s 1. septembrom in bomo razposlali vsak mesec po eno knjigo, tako da bodo dobile naročnice peto knjigo pred božičnimi prazniki.

Naročnice, ki do 5. oktobra t. l. ne bodo imele vplačane vseletne naročnine za list in knjige v znesku Din 107-50, ne bodo imele pravice zahtevati nadaljnjih štirih knjig, temveč bodo dobivale do konca leta samo list, seveda, če bo naročnina za list plačana.

Izkušnja naju uči, da hoče imeti skoraj vsaka nova naročnica tudi prejšnje številke in priloge. Seveda jim pri najboljši volji ne moreva ustreči. Zato prosiva vse naročnice, da knjige po tej ceni takoj naroče in naj nikar ne odlašajo do takrat, ko bodo knjige že razprodane. Prepričani sva, da bodo one, ki bodo naročilo odlagale, obžalovala svoje odlašanje.

Medve hočeva nuditi naročnicam lepo, priporočno in ceneno gospodinjstvo literaturo. Vsako leto izide po pet knjig, ki bodo izpopolnitev prvih knjig. Tako utegnejo iziti drugo leto te knjige:

- 1.) «Za pridne roke», II. knjiga (šivanje);
- 2.) «Kako vzgojim svojo deco», knjiga polna vzgojnih nasvetov;
- 3.) «Sitni možje» (kako si izberem moža; kako preprečim družinske prepire; kako se vedem, kadar je mož siten in zadirčen);

- 4.) «Naše zdravje», II. del zdravniške knjige;
- 5.) «Koledar za vse».

Kakor vidite, boste prihodnje leto prikrajšane za prve knjige, če jih letos ne naročite.

Vsaka knjiga bo sicer celota zase. Vendar bodo naročnice prvih pet knjig vedno pogrešale, ko bi si zbirko šele pozneje naročile, kadar bi ta ali ona teh knjig že pošla.

Zdravniška knjiga bo imela štiri ali pet delov. Vsako leto izide en del, ki bo celota zase. Vseh pet delov pa bo tvorilo lepo zdravniško knjigo, ki bo imela nad 500 strani s številnimi slikami, tabelami, razlagami in veliko dragocenih nasvetov za Vaše zdravje in zdravje Vaših dragih. Brez zdravniške knjige bi ne smela biti nobena družina. Nabava take knjige je bilo doslej težavna, ker je predraga. Vprašajte v knjigarnah, koliko stane dobra zdravniška knjiga, pa boste videle, kakšne cene so za take knjige določene. Težko dobite dobro knjigo izpod 500 dinarjev. Vprašajte tudi, kakšne

I. knjiga:
«Za pridne roke»

II. knjiga:
«Vzorna gospodinja»

III. knjiga:
«Kako naj kuham»

V. knjiga:
«Postanek otroka in njegov razvoj»

VI. knjiga:
«Koledar, s praktičnimi nasveti»

so cene gospodinjskim in kuharskim knjigam. Če pa boste naročnica naših knjig, Vas ne bo stala popolna zdravniška knjiga (vseh pet delov) več ko 32 dinarjev.

Knjige po tako nizki ceni pa bi mogli izdajati samo tedaj, če se prijavi vsaj 10.000 naročnic. Zato se obračava na vse poverjenice, prijateljice in čitateljice s prošnjo, da bi agitirale pri svojih znankah za svojo ceneno, pa vendar bogato gospodinjsko knjižnico.

Drage naročnice, gospe in gospodične!

Širite si obzorje s praktičnim znanjem. Danes so težki časi. Živimo hitreje kakor so živele naše babice. V takih resnih časih pa nekaj velja le oni, ki kaj zna, oni, ki zna dobro gospodariti, oni, ki se zna prilagoditi najtežjim okoliščinam, oni, ki lahko gleda usodi nasproti, in oni, ki zna iz nič kaj narediti.

Vse to pa velja posebno za nas žene. Žena se danes uveljavlja prav povsod. Ženi so danes odprta že vsa vrata. Žena si lahko izbere vsak poklic. Pri tem pa ne sme žena pozabiti na svoje zdravje, ne sme pozabiti na svoj naraščaj in ne sme pozabiti na poslanstvo, ki ji je po naravi določeno, to je na svetost materinstva. Materinstvo pa je v tesni zvezi z družinskim življenjem, z zakonom. In prav za zakonsko življenje je potrebno praktično znanje o vsem tem, česar nam šola ne more dati.

Družina je steber države. V družini pa morata vladati zdravje, snaga, red in mir ter pametno gospodarstvo. S preudarnim gospodinjstvom, s pametnim varčevanjem in pravilnim življenjem pa pomagamo graditi sebi in jugoslovanski mladini boljšo bodočnost.

Zato ne sme biti nobena žena brez teh cenениh knjig.

Vsaka naj že danes izpolni priloženo dopisnico, kar ne bo nikdar obžalovala.

Agitirajte za naš list in naše knjige, pa boste želi hvaležnost vseh naših naročnic.

Vsako posamezno čitateljico, gospo ali gospodično, pa prosiva, da pokaže ta razpis svojim znankam in prijateljicam. Pove naj jim, da smo tiskali za nove naročnice še enkrat prvo številko in da nam tudi že druga naklada pohaja, pa da naj se zato podvizajo z naročilom, če hočejo dobiti še vse letošnje številke. Sporoče naj nam, koliko naročilnih kart naj jim pošljemo za znanke, ki se nameravajo naročiti na list in knjige.

Urednici.

Materinska ljubezen

V zadnji številki prejšnjega letnika opisuje gospa Šaša Tavželj-Koštialova v »Zapiskih vaške učiteljice« dva primera junaških žen ob porodu. Tudi jaz bi Vam lahko navedla enega, prav tako resničnega, in če se Vam bo zdel dovolj zanimiv, ga lahko priobčite. Navedla bom točno kraje, kjer se je zgodilo, lahko jih pa tudi izpustite, ker ne poznam Vaših zakonov.

Bilo mi je deset let, ko sem se igrala s sestro in bratom na cesti pred domačo hišo. Vsenaokrog je ležal debel sneg. Ker smo bili toplo oblečeni, se nismo dosti zmenili za ledeno pesem severa. Ko smo bili v svojo igro najbolj zatopljeni, nas je presunil slaboten jok. Zagledali smo pred seboj žensko, ki je nosila v naročju nekaj v cunje zavitega. Uganili smo, da nosi otroka. Hodila je počasi, kakor bi bila silno utrujena. Šla je mimo nas, nekoliko postala in šla zopet dalje. Z nekakšno grozo smo opazili, da je bilo njeno krilo krvavo in zamrzlo. S težavo je prilezla do naše hiše in sedla na prag, da si odpočije. Ko smo videli blede in izmučeno lice mlade žene, nas je pri prič minilo veselje do igranja in izginil nam je smeh z rdečih lic. Tekli smo k materi in ji hiteli pripovedovati o ubogi tuji ženski. Zdelo se mi je, da je mati iz naših besed spoznala žalostni položaj uboge žene. Hitela je iz hiše, da bi ji pomagala; a ženska je bila že daleč proč. Moja mati jo je spoznala, in ko je videla, da se je nalašč umeknila, je tudi ni hotela klicati.

Na ta dogodek nisem nikdar pozabila. Večkrat sem videla v duhu ono ženo, kako so ji zastajale noge v snegu in kako je šklepetala z zobmi. Ko sem odrasla, mi je mati povedala, kaj je bilo.

Tista ženska je živila pri svojem stricu, več ur daleč od svojega doma. Pred porodom je hotela še enkrat obiskati svojo mater. Šla je s stricem na dolgo pot čez planino, kjer sta morala po celem gaziti sneg. Do svoje matere je srečno prišla. Domov grede so jo pa sredi poti prehiteli porodni krči in rodila je sredi

visokega snega krepkega sinčka. Ker sta bila daleč od hiš, ni bilo druge pomoči, kakor da je stric opravil babiško delo. Ko pa sirota ni mogla takoj naprej, je odšel stric sam domov po pomoč. Medtem si je pa ženska opomogla. Zavila je svoje drobno dete v spodnje krilo in nadaljevala trnjevo pot. Šla je mimo hiš, pa se v nobeni ni hotela in upala ustaviti. Materinska ljubezen in dolžnost pa sta ji dajali pogum in moč, da je po petih urah prišla srečno do cilja.

Moja mati jo je kesneje obiskala in je bila vsa srečna, ko je videla, da sta otročiček in uboga mlada mati po vseh mukah popolnoma zdrava. Rekla je, da bi si drugače očitala vse življenje, ker ni za vsako ceno takrat spravila ženske v svojo hišo in jo tako morda rešila smrti.

Anica Premiersteinova.

Pustite otroka, da se izjoče!

Zelo razširjeno je pri nas naziranje, da otrok, ki smo ga kaznovali, ne sme jokati. Vendar je to mnenje popolnoma napačno. Otrok, ki smo ga kaznovali, naj se izjoče, zakaj solze mu odplavijo vse težave in bridkosti ter mu olajšajo tudi neprijetni občutki sramote, ki jo otrok čuti, kadar je kaznovan. Po navadi pa zagroze starši in vzgojitelji otroku z novo kaznijo, če takoj ne preneha z jokom. Tedaj udarijo solze na znotraj in se izpremene v sovražno nastrojenje, ki se lahko polagoma, ne da bi človek opazil, pretvori v sovražno misli. Taki otroci potem gledajo izpod čela in stiskajo pesti, česar se dostikrat niti potem, ko odrastejo, ne odvadajo. Starši bi se morali zavedati, da je za otroka že to hudo, ker ne sme odgovarjati — zdaj naj se pa še jokati ne sme. Solze učinkujejo na otroško dušo kakor balzam in otrok je, kadar se pošteno izjoče, kakor prerojen. Zato ga pa pustimo, da se izjoče!

ZA NAJE MALE

Vsaka stvar ima svoj postanek in razvoj, tako tudi otroška moda, o kateri hočem danes pisati. Gotovo vas bo, drage čitateljice, zanimalo, kako je prišlo do neodvisne, samostojne otroške mode.

Do druge polovice osemnajstega stoletja so veljala za otroke ista modna pravila kakor za odrasle. Deklice sicer niso nosile steznikov, pač pa nagačene životke, okorne rokave, široka in dolga krila, bogata čipkasta gubanja okoli vratu in široke zapestnike, na glavi široke klobučinaste klobuke z veliko kokardo. Otroška obleka je bila torej verna kopija obleke za odrasle. Deklicam niso prizanesli niti s krinolino. Le za doma so nosile haljam podobne obleke. V okornih modnih oblekah s tesnim životkom in dolgim širokim krilom bi se pač ne mogle igrati.

Dečki so na primer nosili za časa španske mode «wams» z visokim stoječim ovratnikom in bogatim čipkastim gubanjem okoli vratu. Glava se je videla kakor na krožniku. Čez wams so ogrinjali kratek plašček. Hlače so bile kratke in nagačene, celo meč so nosili ob strani. Nizki čevlji, ki jih je krasila velika kokarda iz svilenega traku, so bili iz svetlega usnja. Do tretjega ali četrtega leta so nosili dečki k wamsu dekljsko krilce kakor predpasnik. Tako otroško nošo vidimo na slikah iz sedemnajstega stoletja (od Diega, Balazqueza, Juan Pantoja de la Cruz). Reforma vzgoje pa je napravila prevrat tudi v otroški modi. To je bilo v času, ko so misleci propagirati reformacijo vzgoje in priporočali preprostost v oblačenju odraslih in otrok. Angleži so bili prvi, ki so ustvarili za otroke njihovega razvoju primerne obleke. Angleška otroška moda se je udomačila tudi v Franciji, ki je imela tedaj v rokah vodstvo mode, in se je odondod razširila po vsej srednji Evropi. Tako se je torej pojavila neodvisna otroška moda šele v drugi polovici osemnajstega stoletja. Od tedaj imajo otroci svojo modo, ki ustreza zdravstvenim predpisom in je primerna njihovega razvoju. Zanimivo je pač to, da je moda najprej poskrbela za dečke. Nosili so dolge hlače in kratke ravne suknjiče. Pozneje pa so hlače, ki so bile tudi drugače prikrojene kakor za odrasle, skrajšali, neglede na to, da so bile v modi odraslih dolge. Deklice so nosile bele ohlapne oblekice, ki so segale malo čez kolena in bile prepasane v pasu s široko barvastno petljo. Lase so imele zvite v kodre, ki so jim prosto padali na ramena.

Današnja moda pa uprav po materinsko skrbi za male gospodične in gospode. Skrbi, da so lepo oblečeni pomladi, ko gredo trgat prve trobentice in prve zvončke, skrbi, da jim ni poleti prevroče, še celo za njih kopalne oblekice si izmišlja razne «fazone» in skrbi, da se jim ni treba bati dežja, mraza in snega. To se pravi: moda skrbi za modele in daje nasvete, mama preskrbi blago in šiviljo ali pa se sama trudi s šivanjem, skrbni oče pa mora prispevati tudi svoj «obolus» — denar. Mi res nismo bili tako gosposki kakor so današnji otroci. Imajo že svoja igrišča, gledališča, maskerade in čajanke. Starši pa tudi res vse žrtvujejo za svoje otroke, nekateri še preveč skrbje za njih razvedrilo. Včasih smo bili res skromni. Z drsalicami in največkrat kar z doma narejenimi sankami smo imeli največje veselje. In sedaj? Komaj pade nekaj snega, že prihajajo od vseh strani mali smučarji v pravih norveških dresih

in smučarskih čevljih z novimi smučkami. Ob sobotah in ob nedeljah pa se že peljejo na izlet. Povsod je videti zastopnike malih smučarjev: na mestnem sankališču, v vlaku, planinski koči in v jeditnici planinskega hotela. Ves ta mali narod se smuča, lazi v breg in se vozi zopet doli, dela telemarke in kristianije, kakor bi od svojega nedavnega rojstva sploh ne delal drugega kakor se smučal. Po pravici jih zavidam.

Ker je ta številka posvečena otrokom, se bom tudi v modnem poročilu omejila le na otroško modo. Včasih je veljalo za otroške obleke pravilo: čedno in preprosto, danes pa imajo tudi otroci svoje zahteve. Tako na primer so se razgovarjale punčke v prvem razredu o zimskih plaščih. Miški, ki je imela sportnega, so svetovale, naj ji kupi mama kožuhočinastega. «Pa ne belega, rjavega naj ti kupi,» je pripomnila Verica, «beli smrdi po janjčkih.»

Otroška oblekica mora biti predvsem taka, da se otrok v nji dobro počuti, da mu ni treba vedno paziti, da je ne pokvari. Zlasti dobrodošle so oblekice, kvačkane ali pletene iz volne. Za manjše punčke s kratkim životkom, za večje z životkom do pasu ali bokov in širokim krilcem. Če je oblekica v dveh barvah, na primer životek rumen, krilce modro, se k nji lepo poda moder telovnik z rumenim ovratnikom ali rumene obrobe. Oblekice za pestovanje skoraj da niso podvržene modi, prav tako tudi ne pelerinice, ki imajo kapuce tako narejene, da so hkrati tudi čepica. Sešivajo se iz flanele, barhenta ali pikeja. Za otroke, fantke in punčke, ki shodijo, so kaj praktične kratke hlačke, pripete ali pa kar prišite na životek. Za zimo so pa najbolj tople pletenine. Majhnim punčkam se narede za pomlad in poletje oblekice iz belega ali barvastega enobarvnega platna ali batista s kratkim životkom in bogato nabranim ali z ozkimi volanami positimi krilcem. Seveda se tudi kaj lepo podajo punčkam oblekice iz raznega vzorčastega blaga. Plašček za manjše punčke je najlepši preprost brez pasu in žepov ter z dečjim ovratnikom. Za fantke so najbolj prijazne kratke hlačke, pripete z velikimi gumbi na srajčno bluzo, ki je za poleti iz pralne svile ali cefirja, za zimo pa iz volnenega blaga. Plašček raven brez pasu z razrezanimi žepi. Brez dvoma pa je za majhne in večje fantke najbolj praktična mornariška oblekica. Za leto bela, za pomlad, jesen in zimo temnomodra. Za zimo še temnomoder mornariški plašček, in fantek je vedno lepo oblečen. Šolarji tudi kaj radi nosijo irhovke in lovski suknjič. K taki obleki spadajo lepe naramnice in bela srajčka s sportnim ovratnikom.

Birmanke imajo navadno bele obleke. Krilca segajo do polovice meč, so torej daljša kakor pri drugih oblekah. Rokavi so dolgi, vratni izrezek majhen. Taka oblekica mora biti preprosta, zato pa iz lepega blaga: iz popelina, pralne svile ali pa iz voala, ki se uporablja že dolgo za birmanske obleke deklc. Isto pravilo kakor za birmanske obleke velja tudi za oblekice za prvo obhajilo. Kopalne oblekice za otroke se sešijejo iz satena, platna ali trikoja. Sicer pa se dobe tudi že v trgovinah najrazličnejše kopalne obleke za otroke.

Šivalnega stroja ne morete dobiti, če nimate poravnane naročnine za vse leto.

Za naše male in najmlajše

Slinček za punčko iz modre, rdeče ali pa zelene pralne svile.

Oblekica za punčko iz sukanega linona.

Vezena oblekica za punčko iz modrega, rdečega ali zelenega linona ali pa iz pralne svile.

Če bo punčka . . .

Za mlade bodoče mamice je največje veselje, če si same pripravijo vse, kar je treba (posteljico in drugo) za otroka, ki ga že komaj čakajo.

Najprej pripravijo toplo in ugodno gnezdece, kjer bo dete počivalo.

Zibka se okraši s prozorno in precej nabrano volano v najnežnejših barvah.

Iz muslina, organtina in bombažastega voala, ki so prav praktični in trpežni, se da napraviti veliko lepih reči.

Prinašamo majhen motiv, ki se uveže z močno pralno prejico s pločatim obodom na vsak zob volane, volana pa se obrobi z ozkim barvastim pijejem.

Vse tri paličke, ki nosijo baldahin, se preoblečejo z istim blagom, ob robu baldahina pa se naredo ožji zobje.

Strešico drži odprto širok trak, na katerega koncih sta dve veliki petlji, izmed ka-

terih se ena, t. j. tista ob nogah, lahko odpne, kadar hočemo strešico spustiti. Tudi na vsaki strani strešice je po ena petlja.

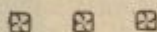
Prav pripravna je tudi košarica za toaletne potrebščine male punčke in majhen umivalnik, ki se lahko zakrije z velikimi volanami.

Tudi košarica sama se obšije z volanami, locenj pa se odije s trakom, ki se končava na obeh koncih z velikima petljama.

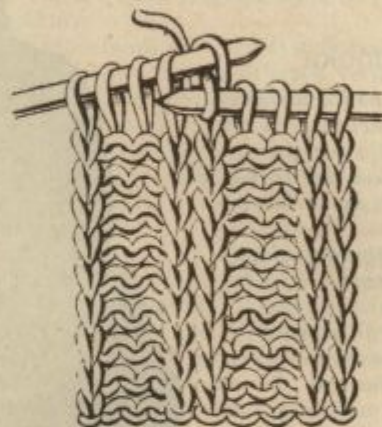
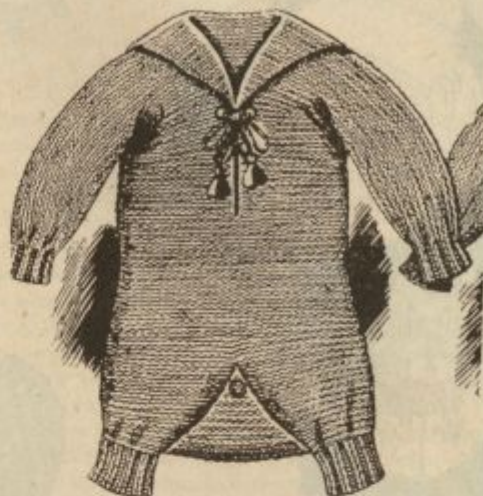
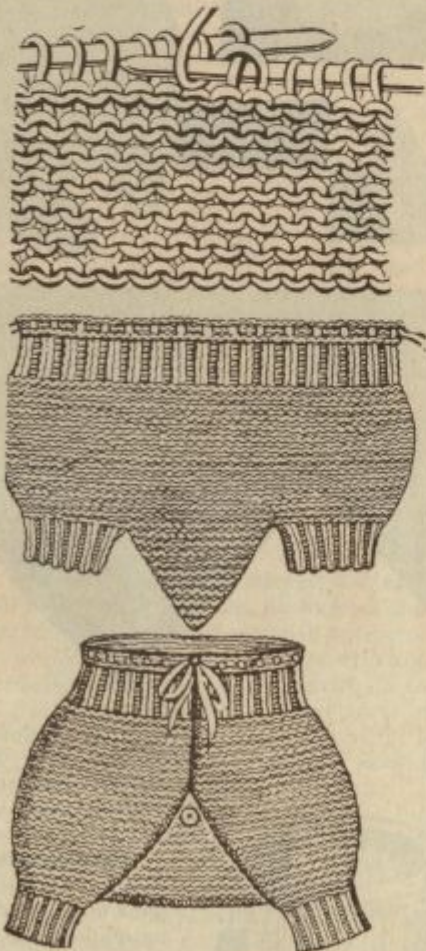
Kvačkane drobnarije

Otroci nimajo nikdar dovolj toplih oblek in perila. Vsaka količkaj spretna mama lahko sproti sešije ali pa izkvačka razne malenkosti. Prinašamo več vzorcev

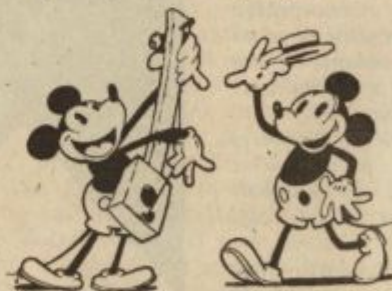
lašč. Zraven pa je še pokazan način pletenja v naravni velikosti. Za malo večje so že hlačke s širokim pasom in robom na koncu hlačnic. Tudi način pletenja pasu in

drobnarij, ki bodo dobrodošle marsikateri gospodinji. Otroški čevljički iz debele volne so posebno topli. Za otroke, ki še ne znajo hoditi, je topla obleka kakor na-

roba je naznačen v naravni velikosti, tako da pridni mamici ne bo delalo preglavic. Kako se pletejo hlačke, pa je tudi videti na zgornji sliki, ki kaže polovico hlačk s podaljškom za zapenjanje.

Pazite na zdravje svojega ljubega otroka, varujte njegovo občutljivo kožo pred vsakršnimi dražmi, pa bo otrok vedno zdrav in veder. Če boste uporabljali pravo

lahko otroško milo PARACELSUS

pri vsakodnevnem kopanju, boste najbolje skrbeli za zdravje svojega otroka.

Zahtevajte zatorej vselej samo lahko otroško milo Paracelsus.

Spomladanske obleke za šolarice

Oblekca iz volnenega ribsa. Životek je v pasu nekoliko nabran, krilo pa položeno v gube. Vezanka in petlji so iz pikčastega fularja.

Preprosta oblekca iz temnomodrega gabardena z rdečimi gumbi in zaponko na pasu.

Oblekca iz rdečega krepdešina z našitimi poševnimi progami in petljami.

Oblekca, kombinirana iz vzorčaste in enobarvne pralne svile, s širokim, enobarvnim robom na krilu.

Nedeljska oblekca iz pikčastega tafta s širokim, enobarvnim robom in ovratnikom. Životek je kratek, krilce bogato nabrano.

Oblekca iz volnenega voala. Krilce je plisirano v skupinah, životek je gladek.

ZA PRVE TO PLE DNI

Dva prav-lepa plašča. Provi je iz modrega tvida in je obšit z usnjem. Žepa ima prezana. K temu plašču se poda proa bluza, ki je narejena iz krepdešina in okrašena z ažurjem.

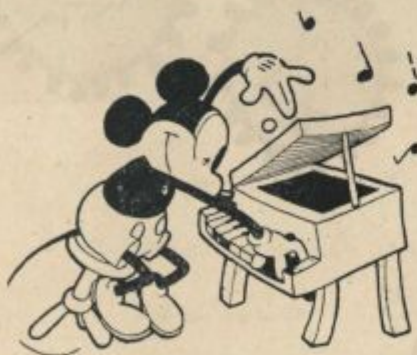
Tudi drugi plašč je iz tvida, le da je svetlejšje barve. Ovratnik se precej visoko zapenja. K temu plašču se poda druga bluza iz krepsatena.

VZOREC

ZA OTROŠKO BLAZINO

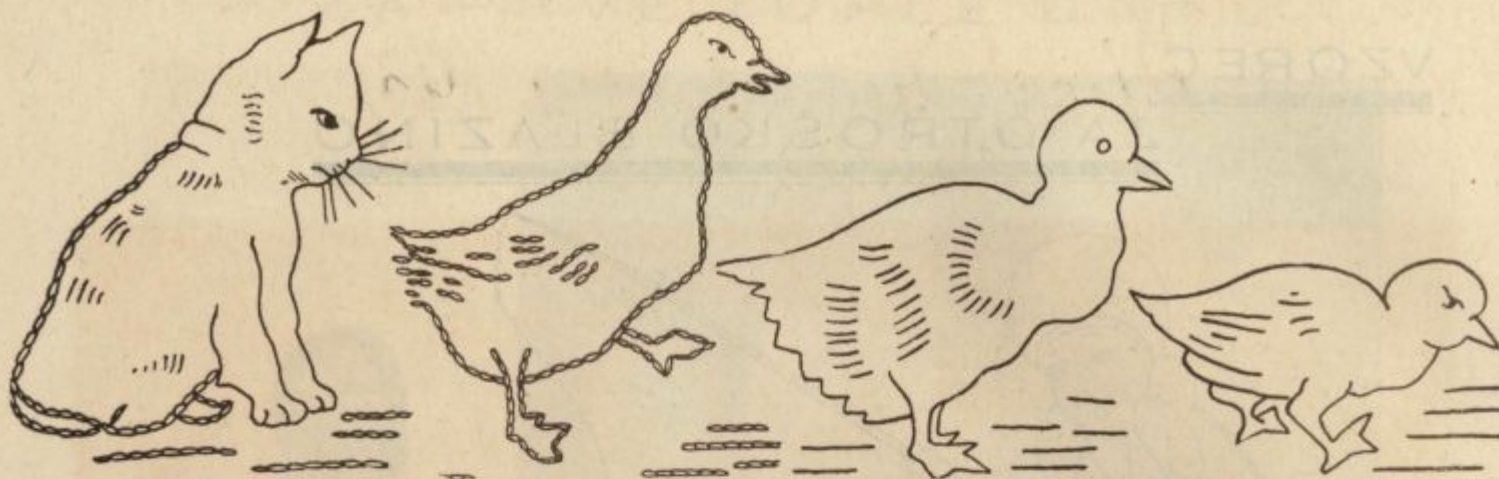

Vzorec za blazino v naravni velikosti.

Blazina iz režnega platna, na kateri je izšit gornji vzorec z barvasto prejico. Večje oblike so izšite v verižnem, manjše pa v občrtnem obodu.

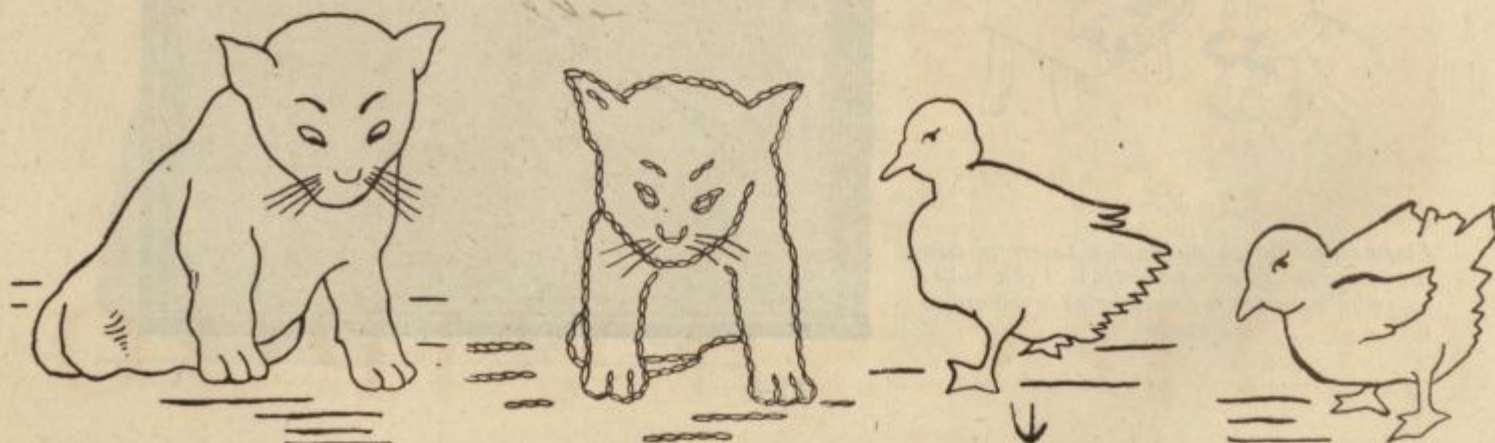
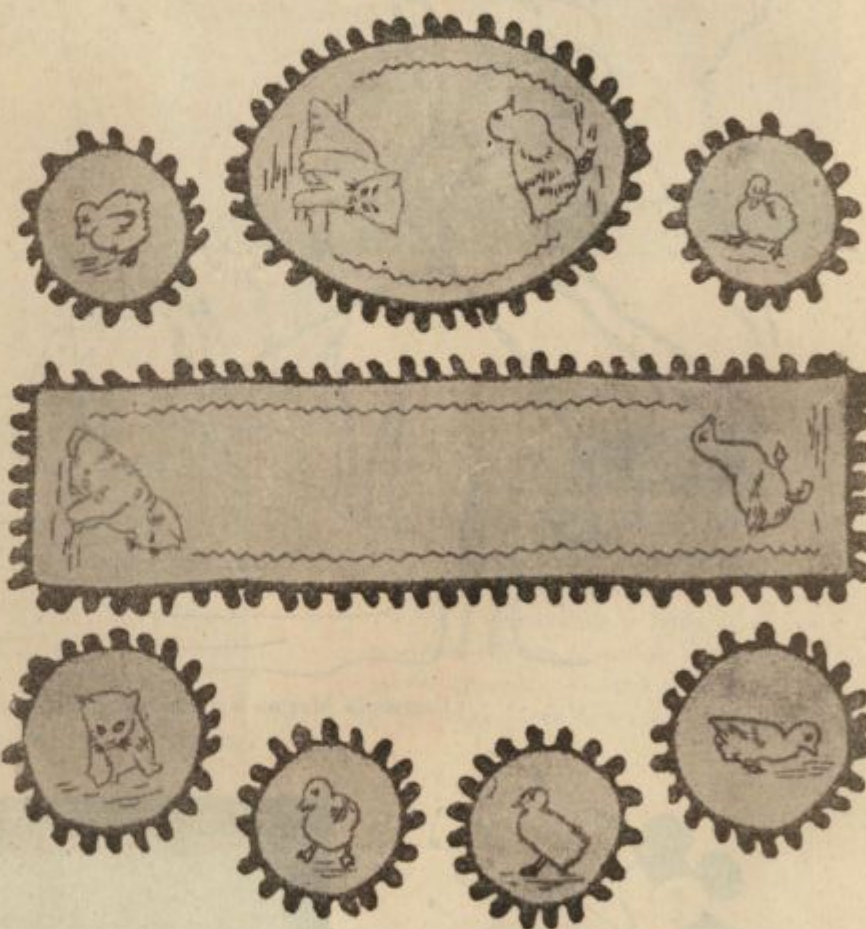
DAJTE

OTROKOM

ROČNEGA

DELA

Iz ostankov platna, šifona ali krānega kolī enobarvnega blaga se lahko naredē razni tekači ali pa večji in manjši prtički, s katerimi se okraši otroška soba ali pa otroški kotiček v kuhinji. Kako je vesel otrok, če ga izpod skodelice pogleda mucek-godr-njavček ali pa piščanček ali goska. Še prigovarjati mu ni treba, naj jē. Skodelica je kar naenkrat prazna. Pri-našamo nekaj prav čednih motivov, s kateriminaj bi Božiček okrasil prtičke, slinčke, torbice, predpasnike, pa tudi gladke podloge v zimskih plaščih. Se-veda vse v primernih barvah.

Miss Jugoslavija 1931

*Za njegu svoje kose
već godinama upotrebljavam
samo Elida Shampoo.*

*Satarina Urošev
Miss Jugoslavija*

ELIDA SHAMPOO

D. P.:

Kako postrežem svojim gostom

Otroška zabava. Tudi otroci med seboj imajo že svoje zabave. Take prireditve, ki pa seveda ne smejo biti preveč razkošne, niso napačne. Otroci imajo pri tem svoje veselje in zabavo, hkrati pa se igraje nauče družabnih oblik in se navadijo na dolžnosti gostitelja. Take otroške zabave se določijo navadno bolj zgodaj popoldne (med tretjo in četrto uro). Otroke pogostimo s kakaom ali čokolado in s pecivom, kesneje tudi z močnato jedjo ali kompotom, zvečer z obloženimi kruhki in limonado ali malinovicem. Kakor smo že omenili, pa mora biti taka zabava kolikor mogoče preprosta, da se otroci ne razvadijo in da ne pridejo povabljeni otroci potem pri revanži v zadrego. Tudi obleka otrok naj ne bo pretirana.

Rodbinske slavnosti. Poroka. K poroki vabimo po navadi s tiskanimi vabil, ki jih razpošljemo dva do štiri tedne pred poročnim dnevom. Poroka je običajno v cerkvi, pojedina pa na nevestinem domu. Na deželi, kjer je daleč v cerkev, se pred poroko ponudi svatom kozarec vina in nekaj obloženih kruhkov in keksov. Pri pojedini je treba paziti na pravilno razvrstitev gostov pri mizi. Na levici in desnici novoporočencev sede kot najbližji sorodniki starši. Če teh ni več, pa najstarejši poročeni bratje in sestre, in sicer tako, da sede ob strani neveste sorodniki ženina, ob njegovi strani pa sorodniki neveste. Poleg teh posadimo strice in tete, nasproti ženina in neveste neporočene brate in sestre, potem po vrsti ostale sorodnike, mladino pa na oba konca mize. Potek pojedine vodi navadno kdo izmed najbližjih sorodnikov ali prijateljev. Ta daje vsa potrebna navodila in informacije, skrbi za zabavo, njemu je treba prijaviti govore in napitnice. Samo ob sebi je umljivo, da se med govori ne sme servirati. Jedilnik pojedine se ravna seveda po premoženjskih razmerah in je nekako takšenle: predjed (ostrige, jastogi, kaviar, gosja jetrna pasteta in podobne stvari), juha, riba, vmesna jed z zelenjavo, perutnina, močnate jedi, sirovo maslo in sir. Hkrati z juho damo na mizo tudi sladko vino, kesneje druga vina, sekt, šampanjec. Po jedi ponudimo gostom smotke, cigarete, kavo in likerje, potem pivo, kislo vodo, limonado, nazadnje obložene kruhke in zopet pivo.

Pri uradni zarokah, ki se vrše zlasti zato, da se spoznata obe rodbini med seboj, se servira večerja ali mrzel prigrizek.

H krstu povabimo običajno samo najbližje sorodnike in prijatelje. Glede postrežbe in vsega drugega velja to, kar smo omenili že pri poroki. Tudi pleše se lahko.

Na dan birme se napravi kosilo, za katero veljajo zelo ista pravila kakor za pojedino pri poroki. Birmanec sedi med očetom in materjo. Če je cerkvena slovesnost končana precej pred kosilom, ponudimo gostom obložene kruhke, torte in vino.

Praznovanje srebrne ali zlate poroke je slično kakor pri navadni poroki, samo da se začne po navadi bolj zgodaj zaradi visoke starosti ženina in neveste.

Obletnice, rojstni dnevi in godovi se praznujejo največkrat zvečer s slavnostno večerjo, za katero lahko razpošljemo povabila. (Nadaljevanje prihodnjič.)

Vaš mož se Vam lahko izneveri,
ako ne pazite dovolj na nego svojega telesa in ako zaradi tega niste dovolj mikavni. Znana dišeča sol za izpiranje

ISLA SPÜLSALZ

Vam bo pomagala, da ostanete vedno zdravi, sveži in mladeniški, če jo redno uporabljate za svojo intimno toaleta.

Jedilni list za teden dni

(Meščanska kuhinja.)

Ponedeljek, obed: ričet s prekajeno svinjino, kislo zelje in pražen krompir, češpljev kompot.

Večerja: ajdovi žganci s kislim zeljem, ki je ostalo od popoldne.

Torek, obed: na juhi rezanci, z mesom višnjevo zelje in ocvrt krompir.

Večerja: makaroni z govejo sekanico, solata.

Sreda, obed: cvetačna juha z opečenimi žemljicami, preslaninjeni goveji zrezki in dušen riž.

Večerja: haluška iz rezancev in češpljevec.

Četrtek, obed: telečji paprikaš in polenta, jabolčni zavitek.

Večerja: precvrta polenta (ki se je skuha popoldne toliko več, da ostane za večerjo), mešana solata.

Petek, obed: fižolova juha z rižem, buhte.

Večerja: dušen ohrovt in ocvrti krompirjevi cmoki.

Sobota, obed: na juhi jetrni cmoki, z mesom dušena kislja repa in krompirjev piré, jabolčni kompot.

Večerja: pečenice z grahovim pirajem.

Nedelja, obed: obarna juha s precvrtimi žemljicami, telečji ptički, garnirani s cvetačo, pečenim krompirkom in solato, brizgane livanice (štravbe).

Večerja: biftek s solato.

Recepti k jedilniku

(Za štiri do pet oseb.)

Preslaninjeni goveji zrezki. 60 dkg govejega mesa od notranjega stegna ali bržole zrežem na tenke, za dlan velike zrezke, jih potolčem in pretaknem vsakega s tremi ali štirimi tankimi rezinami prekajene slanine, nato jih osolim, popopram in zložim drugega vrh drugega. Potem razbelim v primerni kozici pol žlice masti in pol žlice drobno zrezane prekajene slanine, nakar vržem na mast poldrugo drobno zrezano čebulo. Ko čebula nekoliko zarumeni, položim v kozico zrezke in jih pokrijem. Tako jih dušim eno dobro uro in jih pomalem zalivam z juho ali s kropom. Ko

PANFLAVIN pastile

so ubranjajoče sredstvo
proti

prehladu in nalezljivim
bolezni.

Če ste uganko pravilno rešili, morate dobiti nagrado. Seveda ne smete pozabiti plačati naročnine za vse ali vsaj za pol leta. Če tega niste

storili, storite to do 5. marca, potem bo prepozno.

BELI ZOBJE

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje s prijetno osvežujočo **Chlorodont-pasto**, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelana ščetkica za zobe. Ostanki jedi, ki ostanejo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, se odstranjujejo najtemeljiteje s **Chlorodont-ščetko**. Poskusite najprej z malo tubo **Chlorodont-paste**, ki stane 8 Din. **Chlorodont-ščetka** za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modrozelenem omotu z napisom **Chlorodont**. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omota ne zalepiti) in dobili poste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice **Zlato rog**, oddelek **Chlorodont**, Maribor 127.

je meso mehko, preložim zrezke iz kozice v drugo posodo, v kozico pa stresem pol žlice moke, in ko zarumeni, zopet nekoliko zalijem, pridenem pol žlice kisle smetane, pokuham, da je omaka gladka, nato pa zložim zrezke nazaj v omako, jih zopet pokrijem in dušim na kraju štedilnika, dokler jih ne dam na mizo.

Telečji paprikaš. Pol kilograma telečjega, od kosti odločenega bočnika zrežem na koščke in nasolim. V kozici razbelim eno žlico masti, zarumenim na nji precej debelo, na drobno zrezano čebulo, pridenem meso, dodam pol žlice sladke paprike in pokrito dušim v lastnem soku toliko časa, da dobi meso lepo barvo in se opeče. Nato prav malo zalijem in dušim dalje. Ko se sok pokuha, potreseš pol žlice moke, in ko zarumeni, zalijem nekoliko z juho in dodam dve žlici kisle smetane. Ko se še nekoliko pokuha, je paprikaš pripravljen.

Grahov piré. 25 dkg zelenega graha skuham na gosto. Da se prej zmehča, mu pridenem za noževico jedilne sode. Kuham ga v široki kozici, ker se med kuhanjem močno peni in rad prekipeva. Ko je mehak, ga osolim, zmešam, pretlačim in stresem na gorak krožnik. Oblijem ga z mastjo od pečenic, pečenice pa položim okrog pireja.

Haluška iz rezancev. Trdo testo, ki ga naredim iz toliko moke, da jo zamesim z enim celim jajcem in enim beljakom, razvaljam na tenko in zrežem za prst široke rezance, ki jih skuham v slanem kropu in od-

cedim. V skledi vmešam tri žlice kisle smetane z enim rumenjkom ter primešam četrt kilograma pretlačenega sira in nekoliko osolim. Nato vzamem primerno kozico, jo dobro namažem z mastjo in vložim vanjo najprej za prst debelo plast rezancev, potem tenko plast nadeva, nato zopet plast rezancev in zopet nadev, dokler vsega ne porabim. Zadnja plast so rezanci. Rezance polijem potem s kisló smetano, postavim v pečico in zapečem. Ko so pečeni, jih prinesem na mizo s solato ali pa češpljevcem.

Češpljevec. 25 dkg suhih, opranih češpelj skuham na tesno. Ko so mehke, jih odcedim, izločim pečke in zrežem na koščke, potem jih pa denem nazaj v odcedek, dodam nekaj koščkov sladkorja in še nekoliko časa dušim, da se zgostijo. Češpljevec se dobro poda h haluški ali pa k precvrtili polenti. Tako pripravim tudi češplje za nadev češpljevih cmokov pozimi.

Buhte. V pogreto skledo presejem pol kilograma moke, jo nekoliko osolim in naredim mehko testo iz dveh dekagramov kvasa, petih dekagramov sladkorja, raztopljenega v eni osminki litra mleka, ene dobre žlice kuhanega masla, enega jajca in enega rumenjaka. Testo dobro stepem, ga postavim na gorko, pokrijem in pustim, da približno eno uro vzhaja. Čim je vzhajano, ga zvrnem na mizo in tenko razvaljam, potem ga pa zrežem na tri prste široke štirioglate krpe. V sredino vsake krpe denem žličko marmelade, nakar krpe zvijem, pomočim v raztopljeno maslo in polagam v dobro pomazano pekačo. Potem pustim, da buhte še kakšne tri četrt ure vzhajajo, nakar jih pomažem z raztepenim jajcem ali pa samo z mlačnim osladkanim mlekom, denem v pečico in spečem. Ko so v dobri pol uri pečeni, jih zvrnem na desko, razločim, zložim na krožnik, potreseš s sladkorjem in prinesem gorke na mizo.

Za otroške oblekice se uporabijo razni ostanki blaga, prešijejo se pa tudi dostikrat iz odloženih oblek odraslih. Kaj dobrodošle so moške srajce iz cefirja, sirove svile ali pa iz blaga panama. Za punčke se iz njih se-

Vam gospodinje, ker se tiče Vas!

Vaša družina stavi vedno večje zahteve po tečni in redilni hrani. Temu je ugodila tovarna testenin „Pekatete“ s tem, da izdeluje novo vrsto testenin z obilo jajčjo primesjo. Tem testeninam je dala ime „JAJNINE“. „Jajnine“ so izbornega okusa in teknejo vsakemu, celo razvajencu. Prodajajo se samo v prozornih vrečicah po $\frac{1}{4}$ kg, na katerih je tiskana poleg stoječa varstvena znamka.

šije cela oblekica, za fantke pa srajčka ali bluza, pa tudi pižama. Na blagu panama se prav lepo izvežejo majhni vzorci v križcih. Tudi iz modnih črtastih hlač se naredi prav čedna oblekica za punčko. Kratek živorek iz žameta, krilce pa iz hlačnic. Na oblekico iz enobarvnega platna se lahko vežejo v raznih barvah krogi, pike, cvetni motivi, ptičke, mucike, zajčki itd. Take oblekice so otrokom bolj všeč kakor pa oblekice iz vzorčastega blaga. Blago za otroške oblekice mora biti močno, da se lahko dosti pere. Za majhne otroške oblekice je bolj primerno blago z drobnim vzorcem kakor pa z velikim; blago s širokimi črtami ali velikimi kvadrati ni za otroške oblekice. Oblekice iz volnenega blaga morajo biti preprostega kroja. Za okras zadostujejo le gumbi, usnjen pas, ovrtnik in zapestniki iz svetle svile in pisana vezanka. Na oblekico iz enobarvnega blaga se napravi ovrtnik iz vzorčaste svile, na oblekico iz vzorčastega blaga pa ovrtnik iz enobarvne svile. Za majhne plaščke je najbolj primerno enobarvno, gladko blago. Tudi podloga je najlepša enobarvna. Za šolarice so zlasti za jesen in zimo praktične in tople volnene oblekice z gladkim životkom in v gube položenim krilom. Sicer imajo pa tudi one rade zvončasta krilca. Za v šolo mora imeti deklica več predpasnikov iz kretena ali klofa. Ker je predpasnik za to, da varuje obleko, mora biti tako širok, da jo pokriva. Imeti pa mora tudi žep.

Pavla Belletova, Beograd:

Vrtiček med okni

Naš «vrtiček med okni» čez zimo sameva. Občutljivejšje cvetlice, palme, rododendrone, acaleje smo preselili v miren kotiček ob oknu v le malo zakurjeni

Fot. Kiesel, Berl'n.

GOSPA GROFICA ESTERHAZY

upoštevata pri negi svojih krasnih zob prav posebno

Kaliklora zobno pasto in Kaliklora zobno ščetko.

Mala tuba Kaliklora zobne paste stane Din 9—

Velika " " " " " " " " 14—

" " Jod- " " " " " " " " 20—

Zaloga: DROGERIJA GREGORIČ, LJUBLJANA.

Prešernova ulica št. 5.

Aspirin-

tablete
so pristne samo
s križcem BAYER.

sobi. One ne smejo biti izpostavljene niti prepihu niti preveliki toploti. Prostor med šipami pa krase samo še primule v vseh barvah ali pa živopisane ciklame z blagim vonjem in ciklame z velikimi cveti, toda brez vonja. Če pa je katera izmed nas posebno podjetna in želi vzgojiti sama cvetoče rastline za zimska okna, goji hiacinte in tulipane, tacete in anemone.

Dekleta z večjo roko lahko goje tudi šmarnice, španski bezeg, vrtnice itd.

Vse ostalo cvetje pozimi samo vegetira. Pelargonije, fuksije in nageljni stoje goli na policah v hladni, vendar ne premrzli kleti. Zalivajo se redno, ker življenje v njih ni usahnilo, ampak samo drema. Presledki od treh do štirih dni so umestni. Včasih se pogleda po lončkih, če se niso morda naselili vanje polži ali gliste, pretipa pa se tudi zemlja, če ni preveč vlažna. Kajti vlaga škoduje mirujočim koreninam bolj ko vsak mrčes.

V nadomestilo teh za naše oči spavajočih rožic nam je dala narava veliko drugih, ki se razcveto šele pozimi ali pa v zgodnji pomladi.

Tako se že septembra meseca vsadijo čebulice: holandske gomoljike tulipanov, hiacint, anemon, šmarnic, tacet, ciklarnov. Vendar je treba paziti, da se čebulice vsade kolikor toliko trdno, ker se zemlja, kadar klijejo, rada dvigne, čebulica pa potem štrli iznad roba lončka. Za čebulice anemon, ki imajo silo čudno obliko, je treba povedati, da se morajo, preden jih vsadimo, namakati v mlačni vodi kakšna dva dni, ker šele potem nabreknejo. Tudi so nerodne pri sajenju. Rade se namreč odkrhajo.

Drugače pa je nega teh čebulic povsem enostavna. Zalivajo se redno, da je zemlja vlažna. Čim se prikažejo prvi vršički, to je, čim se dvigne zemlja in se vidi mladi brst, se postavijo lončki med šipe in pokrijejo s koščki papirja ali pa z drugim manjšim lončkom, ki ga povežemo na velikega. Na ta način so brstiči varni pred solncem, varni pa tudi pred svetlobo, ker se v temi bolje razvijajo. Kadar so vršički tri centimetre visoki, pri hiacinti pa, kadar se njeno stebelce pri zemlji zoži in je debelejši konec že nad robom lončka, se poveznjeni lonci odstranijo. Že v 24 urah ozelene prvotno bledorumena stebelca.

Čez dva meseca, včasih tudi šele čez tri, se odpro lističi in prikažejo zaprti popki. Posebno jutranje solnce pospešuje razvoj cvetja. Če pa bi listi preveč pognali in bi se cvetni popki ne mogli razviti, je treba srce listov previdno izrezati.

Razceve rože se postavijo na hladen prostor med oknom ali pa v hladno sobo, da se cvetje čim dalje drži.

To je v kratkih potezah vsa umetnost. Seveda je marsikaj odvisno od nege in od čebulice same. Mehke, gumaste gomoljike niso za nič, takšnih sploh ni treba kupiti. Le čvrste, trde in težke čebulice naj se jemljejo, predvsem pa importirane, ker so skoraj vedno

Suha bukova drva in trboveljski premog naročajte pri tvrdki «Kuri vo», Ljubljana, Dunajska cesta št. 33 (pri «Balkanu»). Telefon 34-34.

Veliko naročnic je uganko pravilno rešilo, toda za nagrade se bodo izžrebale samo one, ki

imajo naročnino plačano za vse ali vsaj za pol leta.

dobro. Čebulice je treba tudi pregledati, če nimajo morda gnilih ali načetih mest. Take gomoljke ali sploh ne poženejo in zakrnejo vase ali pa dajo samo blede stebelca brez vsakega cvetja. Za okras sobe torej niso porabne.

Drug način gojenja čebulic pa je v čaši vode ali pa na krožniku med vlažnim mahom in peskom.

Tacete in hiacinte se dajo gojiti na ta posebno pripraven način tam, kjer bi se radi izognili delu s prstjo in umazanimi lončki. Za to so porabne seveda samo čaše, ki imajo na zgornjem koncu ali žlebiček, da se nanj postavi čebulica, ali pa ki imajo zgoraj jajčasto obliko. Na tej sedi gomoljka. Dve tretjini čaše se napolni z mlačno vodo, v katero se vrže nekaj končkov oglja, da se prepreči gnojenje korenin in smrad vode.

Voda seveda izhlapeva. Moramo jo torej dolivati. Čebulica se tedaj z levo roko dvigne nad čašo, z desno pa se k stari vodi prilije nove.

Ni treba torej drugega kakor prilivati vodo. Gomoljke poženejo prav tako kakor v lončkih, razvijajo pa se na isti, samo nekoliko počasnejši način. Izpočetka se zakrijejo z ovitkom iz papirja, da jih obvarujemo pred svetlobo. Pozneje pa se postavijo na okno ali pa med šipe. Cveto poldrugi mesec. Kakor hitro odcveto, jih vzamemo iz čaše, pustimo, da se posuše, potem pa jih shranimo na suhem, temnem prostoru. Vendar prihodnje leto te čebulice niso več uporabne za cvetenje v čašah, ker so precej oslabele. Bolje je, da zavržemo take čebulice, saj niso drage. Za tri dinarje se dobe pri vsakem vrtnarju.

Če jih hočemo gojiti na krožnikih ali v plitkih posodah, je najprej treba namočiti pesek in mah in pustiti, da voda odteče. Potem pa se čebulice razmestijo med mah in pesek, lahko po deset naenkrat. Mah se previdno vedno iznova zaliva. Gomoljke same se pri tem ne smejo zmočiti, ker jim to škodi.

Osnovne smernice za takšno gojenje kakor tudi za gojenje v lončkih so: čimveč solnca, prvi mesec pokrita čebulica ter redno zalivanje. Važno je še odstranjevanje eventualnih poganjkov ob strani čebulice.

Da pa nas te cvetlice čim dalje razveseljujejo, jim izberemo kolikor mogoče hladen prostor med šipami ali ob oknu, ker toplote ne prenašajo. Drugače bi nam prehitro ovenele.

Ali mi res ni obstanka doma?

(Nadaljevanje.)

Ko si tako kar na celem vtepeš v glavo, da moraš po vsej sili od doma, ne daj se zvoditi! Pomni: «Ljubo doma, kdor ga ima.» In če tega pregovora še nikdar nisi razumela, spoznaš v vsej grozi njegovo resnico, ko

KRESIVAL

o z d r a v i

hitro in zanesljivo

Vaš kašelj.

**Schmoll
Pasta**

Pri nas in v inozemstvu
najbolj razširjena,
že 50 let priznana

krema za čevlje

boš daleč od doma, zapuščena, sama med ljudmi, ki ne bodo imeli srca zate. Zato se zberi, pojdi v gozd, v cerkev, pojdi v svojo kamro, kjer boš nemoteno lahko premišljevala. Tedaj pozabi na lepe sanje o mestu in si stvarno odgovarjaj na svoja vprašanja.

Kaj me prav za prav žene od doma in zakaj? Golo hrepenenje? Radovednost? Ali sem s kom izmed domačih sprta? Ali me kaj drugega žene? Slaba vest morda? Ali se bojim odkritja kake neprijetnosti? Tisoč vprašanj si zastavi! Mar me kdo preganja? In nazadnje: Ali je beg od doma edini izhod iz trenutnih okoliščin?

Ko si boš čisto na jasnem, kaj te žene od doma in zakaj, potem si zastavi druga vprašanja.

Morda bi se dalo zlo odpraviti? Koliko sto in tisoč drugih izhodov boš našla, če boš začela o tem premišljevali; ne smeš oslepeti, ko te zadene zlo, in videti pred seboj samo neizbežnega bega od doma! Vprašaj se rajši: Kaj vse je treba storiti, da nastalo zlo odpravim? In zopet se ti bo odprlo široko polje, po katerem boš lahko iskala odgovore ter pomirila neodoljivo silo, ki te hoče pehniti v nesrečo. Bolj in bolj boš prihajala do spoznanja, da v naglici ni pametno ravnati. Mnogo bo odgovorov, morda sama niti vedela ne boš, kaj ti je storiti. Zakaj če si v nevarnosti, te navadno zapusti vsa razsodnost. Šele drug človek, ki opazuje vso stvar od daleč, ki ni tako zmeden, kakor si ti zaradi svoje nesreče, tak prijatelj, prijateljica, dober znanec ali kdorkoli ti je lahko v največjo oporo. Zato se zopet vprašaj:

Kdo mi lahko pomaga in svetuje? Ali imam prijateljico ali znanko v mestu, ki mi lahko piše, če je res tako tam, kakor si jaz mislim? Mogoče bi mi lahko oče pomagal ali pa mati, brat, sestra, drugi sorodniki, če jih poprosim za svet. Ali poznam kakega plemenitega izobraženca, ki bi znal molčati o tem, kar bi mu izpove-

dala, in mi pomagati? Rešitev nič koliko! Učiteljica bo lahko razumela tvoje težnje. Tudi učitelj, župnik in še marsikdo ti lahko pomaga. Obrni se do teh ljudi, ki jim prav nič ni do tega, da bi ti škodovali. Izpovej se jim odkritosrčno, vso resnico jim pogumno in pošteno povej. Marsikaj ti bodo lahko svetovali, še več morda storili zate takega, o čemer nisi nikdar mogla slutiti, ker ti je bilo neznano.

Odkritost, poštenost in pogum zmaga! Zaupno vprašanje rodi vedno zaupen odgovor. Čim večjo skrivnost imaš nad seboj, tem rajši ti bo pomagal izobraženec, če mu jo zaupaš, ker bo razumel, v kakšnem mučnem položaju si.

Kadar pa res drugega izhoda ne bo, tedaj se dobro pripravi in izprašaj, preden zapustiš dom. O tem prihodnjič.

(Nadaljevanje.)

V prvem članku te rubrike sem omenila nekaj prostorov, ki bi se dali primerno urediti za letoviščarje. Ne samo prostori, ki jih za stalno lahko odstopim v te svrhe, tudi sobe, ki jih sredi poletja ne potrebujem, mi prinese denar. Tako na pr. lahko porabim kaščo, ki stoji poleti navadno slabo izrabljena in služi le jeseni in pozimi za spravljanje pridelkov. V tak prostor tudi lahko postavim dve postelji ali morda celo več. Pasji dnevi preženo vse domače moške v seno, ker jim je ponoči v hiši prevroče. Če take pasje dni nekoliko razvlečeš, prav lahko za tisto dobo oddaš tudi več prostorov letoviščarjem, sama se pa umakneš v kamro.

Ko se tako odločiš, kaj bi bilo najprimernejše odajati, se posvetuj z možem in sinovi, kako bi se dalo tisto urediti, da bi čim bolj služilo namenu.

Mogoče je treba v sobi kaj popraviti. Domala vsak gospodar je kos enostavnejšim zidarskim, mizarskim, tesarskim in drugim delom, tako da se dajo vsa popravila opraviti z domačimi močmi ob neznatnih stroških. V podu so potrebne nekatere nove deske, ki se hitro lahko nadomeste, kadar preostaja kaj časa. Stene so razpokane, luknje so v njih. Kaj je gospodarju odpraviti te majhne nedostatke? Okna so slaba, nekaj šip je ubitih. Nu, šipe dandanašnji niso več tako drage, tem manj, ker v kmetijskih oknih navadno niso velike. I, seveda so stroški, toda letoviščarji jih bodo obilo povrnil. Na vsako toliko časa so vendar potrebna po-

Popolno zadovoljstvo

navdaja vsakogar, ki uživa slast

bonbonov, čokolade

in keksov

znamke **SCHMIDT**.

Vsak izdelek je specialiteta zase, proizvaja pa jih tvornica

Viktor Schmidt & Söhne, Wien.

Dokazano je

da more perilo pravilno očisti **le milo**. Edino to **brez škode** odstranjuje umazanijo iz tkanin. Cenjene gospodinje, imejte to dejstvo vedno pred očmi ter perite samo s pravim **terpentinovim milom**

pravila na hiši; naj se to stori zgodaj spomladi, pred počitnicami. Ali so vrata v redu? Nova ključavnica je potrebna in tečaje je treba popraviti. Stopnice se majejo in grdo škripljejo. Nekaj jih je preveč obrabljenih in se morajo nadomestiti z novimi. Držaji ob straneh niso zanesljivi, drugih bo treba. In tako naprej. Kako lepa ostane hiša, če se vse sproti popravlja neglede ravno na tujce. Z druge strani je pa prav, da hočemo sprejeti letoviščarje, ker bi mogoče sicer ne popravljali svoje hiše tako vestno. Ali bo stranišče ustrezalo potrebam? Čim čednejše naj bo, svetlo, snažno, brez prepiha in vedno naj bo oskrbljeno z vsem potrebnim.

Tako, vse je za silo popravljeno. Sedaj pride na vrsto olepšavanje.

Skrb za zdravje, ki je tolikanj dragoceno, zahteva, da sobo, v kateri spe ljudje, torej v kateri prežive pol svojega življenja, da tako sobo vsako leto po enkrat prebelimo. Razne zdravju škodljive klice se naselijo v stene in če jih z apnom vsako leto ne pomorimo, se nevarno razplode. Tudi polagoma porjave stene in postanejo silno neprijazne. To dolžnost, ki nam jo nalaga skrb za zdravje, lahko koristno izrabimo, pa ob tej priliki tudi primerno olepšamo tisto sobo.

Najprej stene in strop lepo prebelimo, če treba tudi dvakrat. Nato primešamo belilu nekaj zelene ali rjave barve, da soba ni preveč enolična. Le strop in primeren rob na steni pod stropom naj ostaneta čisto bela. Pri tleh se s temnejšo barvo napravi spodnji rob in soba je lična, da je veselje prebivati v njej. Če je dovolj časa in dobre volje, lahko naslikamo pod stropom še lepo enobarvno pasico (borduro). Za prav majhen denar jo dobiš v mestu, pa ti ostane za vedno in še drugim jo lahko posodiš. V trgovini Drago Franz v Ljubljani na Starem trgu sem videla zadnjič prav lične pasice. —or.

Hkrati za podnevi in ponoči je

NIVEA-CREME

ker omogoča njena najvažnejša sestavina Eucerit, ki pospešuje nego kože, da se Nivea-Creme globoko vleže v kožo, ne da bi se koža količkej svetila. Podnevi Vas varuje vpita krema pred grdim vremenom in nadomešča maščobo, ki Vam jo jemljeta veter in grdo vreme, kožo pa dela voljno in gibčno. Ponoči deluje Nivea-Creme na ta način, da Vam oživilja in krepi polt in da dobite živahen in mladosten videz.

Nivea-Creme ne morete nadomestiti niti z najdražjimi luksuznimi kremami, ker ni nobene druge kreme, da bi imela v sebi Eucerit, ki kožno staniče hrani in oživilja, na kar se tudi opira iznenadajoče in blago delovanje Nivea-Creme.

Skatle po Din 5—, 10— in 22—.

Tube iz čiste pločevine po Din 9— in 14—.

Izdeluje v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co.,

d. s. o. j.

Maribor, Gregorčičeva štev. 24

KAJ MI JE IN KAJ MI
NI VSEČ PRIMOŽU?

Kaj naj storim? Sem preprosta žena, poročena šest let in imam tri otroke. Moža sem imela rada čez vse na svetu. Sedaj pa je zašel na stranska pota in sem izgubila vero vanj. Prosil me je, naj pozabim in naj pričneva živeti še enkrat od kraja. Hudo trpim in zelo sem nesrečna. Ne vem si pomagati. Svetujte mi, kaj naj storim, ali še lahko zaupam možu, ki sem ga tako rada imela. Obupana žena iz Sv.L.

Cenjena gospa urednica! Prosim Vas za nasvet, kako naj moža pripravim do tega, da bo več doma in da bo več čital. Čita samo dnevni časopis, do knjig pa nima veselja, dasi je državni uradnik. Če bi več čital, bi bil morda več doma, tako pa ga vleče vedno v gostilno v njegovo družbo, če mu pa kaj rečem, pravi, da potrebuje razvedrila v družbi. Tudi pije preveč, kar škoduje njegovemu zdravju in žepu. Nič bi ne rekla za eno ali dve četrti, toda on ne zna domov. Najbolj me jezi, ko moram skoraj vsak dan čakati z večerjo od pol osmih do devetih, včasih tudi do desetih. Dobro je samo to, da potem ne gre več ven. Omenim še, da nimava otrok, ko bi jih imela, bi morda ostajal več doma. Drugače je dober mož in mu je potem žal. Tudi sklene in obljubi, da ne bo več tako delal, toda še isti dan pozabi na obljubo. Nima trdne volje. Če va katera od čislanih tovarišic za dober lek, naj mi ga pove. Hvaležna ji bom.

Moj mož je takle: Ponoči smrči, da se postelja tresce. Zjutraj se preteguje in zdeha na stežaj. Ko pije kavo, ki mu jo moram prinesiti na posteljo, godrnja, pri umivanju mi poškropi vso spalnico, ko zatika ovratnico in zapenja gumbe, kolne, ker je neroden in ne zna zapenjati, potem prevrne nekaj stolov, zlasa največjega fanta, končno si poveže svojo klofeto in — vsi se oddahnemo. Sedaj šele mirno lahko pozajtrkujemo. Opoldne zabavlja, ker je juha prevroča, krompir je premalo slan, meso pretrdo, in ko je jed pospravljena, se gospod zavalji z umazanimi čevlji na posteljo in že smrči. In zvečer? Običajno ga sploh ni domov. S prijatelji mora na «četrt» cvička in v kavarno na «črno kavo». To se ponavlja že 14 let. Drugače pa je skrben mož in oče, samo doma ga ni nikdar, če pa je, se ga vsi bojimo. R. U. D.

Smrkavost. S svojim možem sem zelo zadovoljna. Le eno napako ima ali pa morda bolezen. Vedno mu visi kapljica od nosu, po domače povedano, smrkvav je. Opazila sem že, da mu je taka kapljica kanila na jed, pa se zato ni nič zmenil. Ker me ima zelo rad, me večkrat poljubi in takrat sem tudi jaz vsa smrkava. Ne upam se mu povedati, da naj se pogosteje usekuje, da ga ne žalim, ker sva šele nekaj mesecev poročena. Sicer sem mu že nekolikokrat namignila, pa je preneroden, da bi razumel. Tudi mu večkrat v šali rečem «smrkavček», pa mi smeje se vrne s «smrk-ljico» in tako sva bot. Saj ni izključeno, da ima v nosu kakšno organsko hibo. Kako naj ga pripravim do tega, da bo šel k zdravniku, ali pa da se bo pogosteje usekaval? Mlada neizkušena žena.

Odgovor na «Netaktnost» S. N. R.: Veselost in šaljivost sestre je vašega moža zapeljala. Nasproti možem naj bodo dekleta vobče resnejša. Poizkusite se z možem iskreno zgovoriti. Sestra naj naveže stike s kom drugim in se izogiblje prilike. Končno je izselitev, vsaj začasna, edini izhod, sodeč po značaju moža. M. V. P.

Odgovor na vprašanje na str. 81. (Netaktnost.) Pravimo, da prilika naredi tatu. Zakaj vaša mlajša sestra, ki je najbrže privlačnejša od vas samih, izigrava vašega moža? Saj je vendar sama kriva, če ji on ne da miru. Brzda naj svojo mladostno prešernost in naj jo kaže morda proti komu drugemu, ki ji ni nevaren, oziroma na katerega bi ne imeli vi vzroka za ljubo-sumnost. To naj stori vaša mlajša sestra že iz hvaležnosti do vas, ki ji omogočate študij. Dobro bi bilo, da

ATELJE
Z
NOTRANJO
ING. J. OMAHEN
ARHITEKTURA
LJUBLJANA
KOLDOVSKA ULICA 28 II

hripavosti, katarju
pomagajo sigurno
Kaiser-jeve
prsne karamele

V lekarnah, drog.
in kjer so vidni plakati.

bi vi sami opustili vse, kar vašemu soprogu ne ugaja na vas, da bi si na ta način zopet pridobili veljavo in spoštovanje v njegovih očeh, ki ste ga s čimerkoli napravili. Tudi na njegovo čast in ponos lahko vplivate. Blamirajte ga. Kakšen bi bil najprimernejši način, to presodite sami. Če vam je dosti do izpremembe prilik, boste že pravo pogodili. Nikakor pa ne začnite v zadevo vmešavati kakih svojih prijateljic in znank. Torej: držite nase, da ne boste omalovaževani, in brzdajte svojo preživahno sestro, ki naj upošteva vaš položaj.

—or.

Velečenjeni g. urednici!

Odkar je začel izhajati Vaš cenjeni list «žena in dom», sem že njega naročnica. Priznati moram odkrito, da mi list povsem ugaja. Žalostno je samo, da je med naročnicami toliko takšnih, da bi bilo res potreba iti k vsaki na dom: prosim, če bi plačali teh borih Din 68—. Ako bi bila jaz urednica, bi takim kratkomalo lista ne pošiljala. Boljši so redki dinarji, pa tisti sigurni! Če bi takim naročnicam bilo znano, kaj stanejo drugi po vsebini in obliki manj vredni listi, bi to skromno naročnino plačale kar skupno, niti ne na pol ali četrt leta.

Prosila bi Vas tudi, da bi sporočili dotični, ki je pisala pod rubriko: «Kaj mi pri možu ne ugaja» tole: Če ji mož hujše žalitve v življenju ne bo napravil, kakor da jo naziva «stara», naj kar mirno prenaša ta «komplement». Jaz imam 21 let, a moj možek me že, odkar me ima, torej že čez dve leti, naziva vedno — tudi v družbi — «moja stara». Še na misel mi ni prišlo, da bi mu to štela v zlo, vsaj zdaj ne, morda takrat, kadar bom imela dvakrat 21. Prepričana sem, da bi bila marsikatera srečna, če bi jo mož tako nazival, posebno sedaj, ko so takšni možje tako redki.

Tudi jaz bi se rada enkrat oglasila pod rubriko: «Kaj mi pri možu ne ugaja», a v resnici nimam prave snovi. Največ, kar bi bilo, je, da hoče vsakokrat pred dvanajsto nekaj pojužinati, potem pa ne more s tako slastjo obedovati, in to bi bilo najhujše, kar mi pri

njem ni po volji. Seveda pa zaradi tega ne bom iskala, kaj bi bilo proti temu napraviti.

Mlada žena iz Sv. Benedikta v Slov. goricah.

Čitala sem v drugi številki, kako se neka gospa pritožuje, ker jo mož kliče s «stara». Je že res, če je bila prej morda celo razvajena v tem oziru, da se ji zdi ta izprememba tuja in ne lepa, a v tolažbo naj ji bo, če ji povem, da sem poročena že čez deset let, pa me možek še ni po imenu poklical kljub temu, da ga jaz vedno ogovarjam po njegovem krstnem imenu. Naziv «stara», to je že nekakšen dokaz dobre volje in mene to prav nič ne žali, mislim celo, da je takrat posebno dobro razpoložen in vzamem za dobro. Opomnila sem ga že večkrat, da bi mi bilo ljubo, če bi me vsaj kdaj po imenu poklical, ker pa vidim, da je v tem nepoboljšljiv, sem tudi ta opomin opustila. Pripomniti moram, da odide tudi vsak večer od doma na tarok ali pomenek, a nisem zmožna, da bi ga obdržala doma. Pa saj se ženska vsemu privadi, dasi je večkrat težko. Kot lovec in ljubitelj narave je po cele dni z doma, a tudi na večer me pušča samo. Z raznimi ročnimi deli in knjigami si krajšam ure ter pozabljam, da sem sama. K sreči sem jaz precej flegmatične narave in preudarna, da rajši opustim pridigo tam, kjer se ni nadejati uspeha. Če molčim in ga ne oštevam, je v hiši kljub temu najlepša harmonija, navadno pa je res, da takrat, kadar zahtevam, da mora biti doma in ne sme nikamor, šele prav gotovo in za daljši čas odide. Po mojem mnenju je pač najbolje, da ženske presojo vse z dobre in slabe strani. Mislim si: to mi ne ugaja, to mi ni prav, tako bi si želela, če pa pogledam svoje sovrstnice, vidim, da imam vendar mnogo, česar si druge ne morejo dovoliti, ker so možje brutalni in nedovzetni za kaj lepega in kulturnega. Če si kupim knjige ali razna ročna dela, mi to mož prav lepo pusti in mi ne očita raznih izdatkov, ker vidi, da tu res ne preostane ženi drugega kot knjiga in narava. Gledališča in družabnih večerov med nami na deželi ni, ako se hočemo pomeniti malo z zunanjim svetom, so nam pa res knjige prepotrebne — jaz jih cenim nad vse.

F. I.

KAJ MI JE IN KAJ MI NI VŠEČ PRI ŽENI?

Odgovor g. M. J., Lj. Dragi gospod, če ne znate v svoji hiši uveljaviti svoje avtoritete, potem Vam ni pomoči. Nastopite energično, zahtevajte red v svojem gospodinjstvu in vcepite svoji ženi v glavo, da ji nimate namena kratiti pravice do družabnega življenja, če ona izpolnjuje svoje dolžnosti. Za Vas je slabo izpričevalo, če pravite: «ženi sem moral nabaviti smuški kroj» ali podobno. Če boste pravilno postopali s svojo ženo, jo bo hitro minila nagajivost in nikdar več ne bo uhajala preko razmer. Zavedajte se še Vi svojih pravic in možko jih terjajte! Mar Vam bolj ugaja, če je žena tiran?

Še en odgovor g. M. J. Sami ste krivi, če ste pod copato! Mož, ki Vas pomiluje.

Odgovor za M. J. Lj.: Če je tako, ne potrebujete žene. Verjemite mi, vsaka žena hoče celega moža! Poizkusite najprej z dobrim in uravnajte dohodke tako, da bo vse od Vas odvisno. Vaša žena še gotovo ni izkusila nič hudega, ker ne ceni, kar ima. Možje so v svoji zaljubljenosti mnogokrat kratkovidni in si s tem pokvarijo svojo srečo.

M. V. P.

Odgovor II. Vsaki, še tako moderni ženi, bodi domače ognjišče prva skrb. Pokažite se moža in bodite kavalir v vsakem pogledu! Vsaka taka žena je srečna ob strani moža, četudi nima vsega, česar si želi.

M. V. P.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Iskreno priznanje. Skoraj vsi članki, ki jih berem pod tema dvema rubrikama, so zabavljice. Kaj se oglašajo samo tisti, ki so nezadovoljni? Bom pa jaz za izpremembro malo pohvalil svojo Ano, ki bi bila lahko vzor drugim ženam. Tri in dvajset let sva že poročena, in ves čas mi ni rekla žal besede. Pa sem ji prejšnje čase napravil veliko gorja. Kadar sem bil zadirčen in slabe volje, me je pustila lepo na miru, čeprav sem z vso silo iskal prepira. Kadar sem jo najhujše žalil, me je samo neskončno žalostno pogledala s svojimi velikimi, trpljenja polnimi očmi. Tako sem se pričel sramovati in odvadil sem se vseh grdih lastnosti. Prav za prav me je ona odvadila. Kolikokrat sem hotel imeti svoj prav in trdil, da je črno belo. Ona pa mi je mirno pritrdila: «Da, prav imaš, črno je belo.» Ujezilo me je in sem zopet trdil nasprotno. Pa tudi na to je smehljaje se pritrdila. In vendar se je vse tako zgodilo, kakor je ona hotela. Če sem kaj ukrepal, sem vedno mislil, da se zgodi vse tako, kakor jaz hočem. Ko pa je bilo izvršeno, sem pa le začuden opazil, da sem tako napravil, kakor je žena hotela. Če bi znal pisati, bi napisal o svoji Ani cele bukve. Edina njena hiba je, da je ostala sveža in čvrsta, medtem ko sem jaz, ki sem samo deset let starejši od nje, že za staro železo. Bog Ti daj še veliko sreče, moja dobra Ana!

Otroška modrovanja

Premalo mu je.

«Očka, koliko pa je solnce oddaljeno od zemlje?»

«Prav natančno tega še sam ne vem, vendar nekaj milijonov kilometrov že.»

«Nič več? Jaz pa sem mislil, da je veliko bolj daleč.»

Premišljeno.

Oče: «Bojan, saj si vendar jedel sadje, zdaj se pa napajaš z vodo!»

Bojan: «Zato očka, da mi jutri ne bo treba v šolo.»

V šoli.

«Pepček,» vpraša učitelj, «kaj je to, hrbtenica?»

«Hrbtenica, gospod učitelj? Hrbtenica, to je — to je — na enem koncu sedi moja glava, na drugem koncu pa sedim jaz sam.»

Slon.

Dve in pol leti stara Lizika zagleda prvokrat v knjigi sliko slona. Nekaj časa ga zamišljeno opazuje, nato pa pravi: «Ti, mamica, poglej no, ta velika krava pa požira gumasto cev.»

Klepetuljica.

Mala Metka gre s svojo materjo na izprehod in zagleda kokoš, ki ima na desni nogi svetel obroček. Začudeno vpraša: «Mamica, ali je ta putka poročena?»

On ni kriv.

«Ti, lenoba, ti!» zakliče oče svojemu sinu, «ti še spiš, solnce ti pa že dve uri v posteljo sije.»

«Ah,» je vzkliknil deček in vstal, «kaj pa moram jaz zato, če solnce tako zgodaj vzhaja!»

Pes brez repa.

Mala Cvetka riše s tinfo sliko, ki kaže psa brez repa.

«Kje je pa rep?» jo vpraša mati smehljaje se.

Cvetka nekaj časa debelo gleda, nato pa urno odgovori: «Rep? Ah, ta je še v tintniku!»

Začel je plesniti.

Mali Boris opazuje pozorno svojega očeta. Začuden zagleda na njegovi glavi prve sive lase in vzklikne: «Joj, očka, meni se zdi, da si začel plesniti.»

Mlečni konj.

Na cesti zagleda Ivanček belega konja in vpraša: «Mamica, ali je to mlečni konj?»

Že naprej ve.

Zorko je vedno težko pripraviti, da naredi domačo nalogo. In še potem ji mora vedno mati pomagati, ker v šoli nikdar nič ne nazi. Neki dan ji reče mati: «Tmam, da boš tudi ti znala nekoč tako pomagati svojim otrokom, kakor jaz zdaj tebi pomagam.»

Zorka ji samozavestno odvrne: «Meni tega ne bo treba, zakaj moji otroci bodo veliko bolj pametni od tvojih.»

Prekratke roke.

Osemletna Lizika dá svoji materi za god dve jabolki, ki jih je malo poprej vzela s kroznika na mizi.

Mlajša sestra pa reče materi žalostna: «Veš, mamica, jaz na ti ne morem nič dati, ker imam še prekratke roke.»

V nebesih se bosta videla.

Mali šestletni Igor je bil silno potrft, ko je noginil stari Grom, s katerim sta bila velika prijatelja. Ko je kmalu nato umrla babica, je vzkliknil: «To je še edina sreča, da bo zdaj vsaj babica videla Groma v nebesih.»

Ne gre mu v glavo.

Učitelj pravi v šoli: «Samo en Bog je.»

Ko pride Jurček iz šole domov, zakliče materi.

«Pomisli, mamica, samo en Bog za toliko ljudi!»

Vzrok.

«Zakaj tuliš, dečko?»

«Očka me je nabil.»

«Pa zakaj?»

«Ker sem tulil.»

Teden mučenikov.

«Zakaj pravimo tednu pred Veliko nočjo tudi teden mučenikov?» vpraša učitelj.

«Ker se takrat dele izpričevala, se odreže Mihec.»

Ponarejen dinar.

Učitelj pokaže učencem dinar in vpraša: «Janezek, kaj je to?»

Janezek: «Dinar.»

Učitelj: «Dobro. In če bi bila na njem zapisana številka dve?»

Janezek: «Ponarejen dinar.»

Učitelj: «Zakaj?»

Janezek: «Zato, ker je dvodinarski novc drugačen.»

Pozna se.

Stanko: «Danes mi pa ni treba napraviti naloge. Gospod učitelj je rekel: če je ne mislite napraviti v redu, jo rajši pustite.»

Vse sama.

«Če boš poredna, Evica, boš morala danes sama jesti.»

«Ali smem tudi vso torto sama pojesti?»

Ne misli tako daleč.

Učitelj razlaga učencem koristi živali: meso, dlaka, koža, gnoj.

«Ljudje jedo n. pr. meso živali. Kaj pa napravijo s kostmi?»

Učenček: «Devajo jih na rob krožnika.»

Ni razumel.

Mati: «Dete, s prstom se ne sme nikdar kazati na ljudi.»

Otrok: «S čim pa, mamica?»

Ni prav.

Osemletna Marijanica vidi, ko prešteva njena vzgojiteljica denar.

«Gospodična, kje ste pa dobili toliko denarja?»

«Glej, Marijanica, jaz vas učim, in vaš očka mi dá zato denarja.»

Marijanica dalje časa premišljuje, potem pa pravi: «To pa res ni prav, mi se toliko trudimo, vi pa spravite denar.»

Pri zajtrku.

Mali Borut sedi z materjo pri zajtrku. Naenkrat reče: «Mamica, pokrij vendar kavo, saj bo vsa panorama izpuhtela!»

**Še nekaj tednov
in pomlad bo tu.**

V svoji trgovini imam že veliko zalogo pomladnega blaga za dame, gospode in otroke. Tudi za Vas imam veliko izbiro. Gotovo najdete pri meni nekaj, kar Vam bo všeč. Zase kakor za svoje si lahko izberete najnovejšo modno blago, angleški kamgarn in sportni ševijot, damsko volneno blago za obleke in plašče, krasno svilo ter fino in trpežno perilno blago.

Ce danes še ničesar ne potrebujete, zapišite si moj naslov za prihodnjic.

A. ŽLENDER

manufakturna trgovina

LJUBLJANA, Mestni trg št. 22.

**Veliko, najnovejšo
pomladansko izbiro**

**raznovrstnih
elegantnih
čevljev**

svetovnoznanih znamk, kakor:

**BALLY, TIP=TOP,
FOREVER**

v najmodernejših barvah in oblikah
za dame in gospode dobite
le v trgovini

**ŽIBERT, LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA.**

Velika izbira srčkanih
otroških čevljev.

KLIŠEJE

*vseh vrst po
fotografijah
ali risbah*

**izvršuje
najsolidnejše
klišarna**

**ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13**

Naročnina za list s krojno prilogo je za vse leto Din 68.—, za pol leta Din 35.—, za četrt leta Din 18.—. Za Ameriko in inozemstvo dolarja 2.—. Posamezna številka stane Din 5.—, krojna priloga Din 2.—.

Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upravištvo Erna Podgornikova.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Prule 11.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič).

DELNIŠKA TISKARNA

D. D. V LJUBLJANI
MIKLOŠIČEVA CESTA 16

BRZOJAVNI NASLOV : DELTISK
TELEFON 2132

RAČUN POŠTNE HRANILNICE
ŠTEV. 11.630

TISK IZ IZDOLBE-
NINE V BAKRU
(BAKROTISK)

TISKARNA IZVRŠUJE
VSAKOVRSNE TISKO-
VINE, KNJIGE, REVIJE,
ČASOPISE, DIPLOME,
DELNICE, SREČKE, KO-
LEDARJE, ENOBARVNE
IN VEČBARVNE SLIKE
POLJUBNE VELIKOSTI,
VREDNOSTNE PAPIRJE,
RAZGLEDNICE, LETAKE,
LEPAKE, POSETNICE,
OVITKE, OSMRTNICE,
POROČNA NAZNANI-
LA, OVOJE ZA RAZNE
INDUSTRIJSKE IZDELKE

POSEBEN ODDELEK ZA
IZVRŠEVANJE IZVIRNIH
RISB IN SLIK ZA RAZ-
LIČNE REKLAME, VRED-
NOSTNE PAPIRJE, ILU-
STRACIJE, UMETNIŠKO
OPREMLJANJE KNJIG,
REVIJ IN POLJUBNIH
NAROČENIH TISKOVIN
SKICE NA ZAHTEVO

KNJIGOVEZNICA
JE OPREMLJENA Z
MODERNIMI STROJI IN
NAJNOVEJŠIM MATE-
RIALOM TER IZDELUJE
RAZLIČNA DELA, KI
SPADAJO V KNJIGO-
VEŠKO STROKO, NA-
DALJE IZVRŠUJE UMET-
NO VEZAVO KNJIG
Z ROČNIM ZLATENJEM
PO ORIGINALNIH NA-
ČRTIH IN NAROČILU

IZDELOVALNICA
TRGOVINSKIH KNJIG
V POLJUBNI VELIKOSTI
IN OBLIKI Z LASTNIM
ČRTALNIM STROJEM

POMLAD

PRIHAJA...

Oglejte si
ravnokar došle
novosti

A. & E. SKABERNÈ, LJUBLJANA

Telefon 24-31

Mestni trg šte. 10

Telefon 24-31